

GRUPUL COLAR AGRICOL - ADJUD

CONTRAATAC

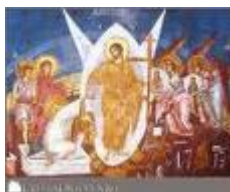
- Revist de educa ie, cultur i literatur , pentru elevi i profesori -
(îndreptat împotriva prostului -gust, imposturii i agresiunii imoral -antiartistice)

APARI IE SEMESTRIAL

ÎNVIEREA LUI HRISTOS

TEFAN CEL MARE(1457-1504)

DUMITRU ST NILOAE(1903 -1993)

ANUL IV, num rul 12 - aprilie-mai 2004

CUPRINS

1-Editorial	<i>Requiem(...celor care s-au grăbit să se bucure de dispariția CONTRAATAC-ului)</i> - de prof. C T LIN MOCANU	3
2-Cuvânt duhovnicesc de diminea	<i>Semnul Sfintei Cruci</i> (urmare din nr.11) - de preot prof. ION MUNTEANU	3
3-Pa tele meditativ și introspectiv	<i>Actorii de pe Golgota</i> - de preot prof. PETRU P TRA CU	6
4-Dreapta Credin	<i>Despre cel R u - spre recunoa tere</i> - apocrif	7

5-Străjii ale culturii ortodoxe românești	<i>Comemorare DUMITRU ST NILOAE</i> (1903-1993)	8
6-Porni luceafărul...	Debuturi și...reveniri. Astăzi debutează : MU AT ANDREEA(IXA), BALAN ALINA(IXB), TARA I ELENA(IXB), CHIRIL ELENA(IXC), BO TEOG MIHAI(IXA), CONSTANDACHE ANA MARIA(XC, Liceul "Emil Botta"), DARIE ANA MARIA(IXB), ALUPOAIE VALENTINA(XC)	11
7-Premii literare	<i>Eseistic</i>	15
8-Câte o poveste pentru cine are urechi de auzit(sau: O altfel de lecție de dirigenție)	<i>Împăratul cel nedrept</i> - de prof. ADRIAN BOTEZ	18

9-Paradidactica	<i>Realitatea dublei(și paralelei) direcțiuni, la G. A. -Adjud</i> - de prof. dr. ADRIAN BOTEZ	20
10-Istoria murturisitoare	<i>Comemorare: TEFAN CEL MARE I SFÂNT(1457-1504) - REPER SACRU AL ISTORIEI NAȚIONALE</i> - de prof. C T LIN MOCANU	23
11-Estetic	<i>SENSUL CREAȚIEI ARTISTICE LA PLATON</i> - de prof. C T LIN MOCANU	26
12-Calea, Adevărul și Viața	1- <i>Pregătirea Sfințelor Paști</i> - de eleva VERONICA HUMINIUC(XID) 2- <i>Paștele ca Fericire</i> - de elevul BĂRA FLORIN(XIA)	29

13-Autori reamintiți - texte reînviolate	<i>Comemorare GEORG TRAKL(1887-1914)</i>	32
14-Pagina profesorului	<i>EDUCAȚIA FIZIC - OBIECT OPȚIONAL DE BACALAUREAT</i> - de prof. GABRIEL ILIE	33
15-Cine sunt și ce vor, de fapt, masonii?(episodul 2)	<i>Istoria masonic fabuloasă (I)</i> - de prof. dr. ADRIAN BOTEZ	35
16-Un elev "necăjit"	Consemnează eleva SIMONA IVAN(XC)	36
17-Umor chinezesc(chinezul nu rde - surâde)		37

Poziția redacției

Notă : 1-Ne cerem iertare, tuturor cititorilor noștri, pentru întârzierea apariției prezentului număr al revistei CONTRAATAC - întârziere care a fost produsă din cauze independente de voința și dorința redactorilor.

2-Semnătarii articolelor își asumă deplina responsabilitate a conținutului ideatic al acestora.

Colectivul redacțional al revistei CONTRAATAC

editorial

REQUIEM (...celor care s-au grăbit să se bucure de dispariția “CONTRAATAC”-ului!)

Nu mi-a plăcut niciodată să scriu despre lucrurile frumoase care, din varii motive, îmi au încetat existența. Cum puteam să-o fac despre CONTRAATAC, revista care mi-a făcut onoarea de a-mi fi colaborator, din toamna anului 2000? Îmi totuși, un cântec de lebdă există totdeauna. Dacă revista CONTRAATAC îmi înceta existența - așa cum mulți au dorit -, cititorii și fideli trebuia să știe de ce nu mai putea apărea. Celor **dinafara** colii noastre (colegi de breaslă) li se putea spune, fără echivoc (dacă nu cumva îmi dădeau seama singuri) - înșurătorilor **din interior** (în majoritate elevi, pentru a nu spune: **aproape în totalitate**, elevi) - îmi era rușine (de rușinea altora!) să le spun că această revistă **nu era dorită la ea acasă !!!** Pe scurt, nimeni (din interiorul colii) nu le aprecia elevilor noștri munca și talentul sau, cum concluziona unul dintre “colegii” noștri, **“este cazul să vă apucați de învățat, nu mai există revista, care să vă acapareze timpul”(!!!)**. Grav factor destabilizator mai este și revista aceasta! Formează conștiințe - și asta nu-i bine...

Nu știu și nici nu mă interesează dacă cei îndreptați și vegheze la educația elevilor liceului nostru știu că, în afara tuturor materialelor pe care se bate atât **monedă calpă**, orice coală care se respectă trebuie să aibă o revistă, în care elevii și cadrele didactice să-și publice (adică, să-și exprime și fac valdite) propriile gânduri, opinii, cercetări, atitudini ș.a.m.d. Or, prin lipsa de interes (ba, chiar rea-credință) manifestată de cei îndreptați și asigură acest minim educațional, se aduce un prejudiciu **măcar** celor care au ceva în comun cu spiritul și direcția CONTRAATAC-ului: **dreptul la exprimare**, atât de des invocat în ultima vreme. Lipsa mijloacelor materiale de multiplicare nu “îne”; vorba unui mucalit, “e ceva mai adânc în noi înșine, mai adânc decât noi înșine - mai adânc decât ne putem da seama...”

Un cititor avizat îmi poate da imediat seama că revista CONTRAATAC promovează un standard cultural ridicat, nu numai pentru categoria revistelor colare (în afară acestea fiind în număr foarte mare și multe dintre ele foarte valoroase), ci și pentru însuși categoria unor publicații culturale. Nu o spunem noi, o spun cititorii din multe coluri ale țării, acolo unde revista a ajuns: creațiile literare și articolele de publicistică au un înalt nivel calitativ. Este posibil ca revista să fi dezamăgit...prin calitate-calități...

Prin promisiunea de a ne ajuta, exprimată de domnul inspector școlar general ENACHE MÂNDRESCU, cel care ruia în mulțumiri pe această cale, CONTRAATAC-ul pare că va supraviețui, în continuare. Ne exprimăm deplină recunoștință față de cei care dovedesc încredere în noi și o vor dovedi (sperăm) și de acum înainte - după cum le solicităm celor dezinteresați de soarta revistei (sau intereseați “pe invers”...) să lase deoparte vanitățile - pentru că, oricum, nu vor avea nici o putere asupra noastră - și ci niciodată și nimeni nu va putea pune SPIRITUL în lanuri. Îi asigurăm! După cum îi asigurăm că acest scurt pamflet n-ar fi existat fără **existența lor efemeră !**

prof. **C T LIN MOCANU**

cuvânt duhovnicesc de diminea

SEMNUL SFINTEI CRUCI - PREFIGURAT ÎN VECHIUL TESTAMENT (urmare din nr. 11, octombrie-noiembrie 2003)

"Crucii Tale ne închinăm, Hristoase - și Învierea Ta o lăudăm în orice timp" (Condacul Sfintei Cruci)

Harul bogățiilor și binefacerilor lui Dumnezeu s-a vădit în toate vremurile, izvorând cu îmbelugare prin dumnezeiescul semn al Sfintei Cruci. După cum s-a mai arătat, semnul Sfintei Cruci, chiar și la pângărit, îi avea locul său de cinste printre celelalte formalități și semne, căror li se atribuiau puteri supranaturale. Aceasta o lucra tainic Dumnezeu, care atât de mult a iubit lumea, încât și pe Unicul Său Fiul Lăsa hotărât, mai înainte de a se întrupa, pentru jertfă, spre mântuirea lumii (*Isaia*, cp. 53). Aceasta era economia lui Dumnezeu, "Care voiește ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină" (1 *Timotei*, 2, 1-4).

Semnul Sfintei Cruci, în viaa lui Isus Navi

Se știe că Isus Navi a urmat lui Moise, la conducerea poporului ales. După moartea lui Moise, Isus Navi a trecut Iordanul în fruntea poporului evreu, a cucerit cetatea Ierihonului și Haia (cf. *Isus Navi*, 6, 8) și s-a oprit acolo. Auzind de aceasta, cincisprezece împărași și ai amoritelor (amoriei) s-au ridicat asupra lui cu oaste. Isus Navi i-a biruit și, văzând că Dumnezeu i-a dat pe aceștia în mâinile lui, a voit să-i urmărească, până îi va nimici. Pentru aceasta a avut ajutor de la Domnul, ridicându-i mâinile în forma semnului crucii, precum văzuse la Moise, și a rugat pe Dumnezeu să oprească soarele în loc, până ce va nimici pe amorei. Atunci soarele s-a oprit și luna și-a întrerupt mersul, până ce poporul i-a răzbit vrăjmașii. "N-a mai fost nici o zi ca aceea, când Dumnezeu s-a fi ascultat (astfel) glasul unui om, căci Domnul lupta pentru Israel." În puterea acestui fel de rugăciuni, împuternicite prin închipuirea semnului Sf. Cruci, Isus Navi a cucerit orașele riei, unul după altul, biruind 31 de împărași, cucerind Pământul Făgăduinței, pe care lăsa împăratul celor 12 seminții ale lui Israel (*Isus Navi*, 10-24).

Una din cântările din Vinerea Mare, amintind de această minune, zice: "Mai înainte a închipuit cu taină Isus al lui Navi, chipul Crucii, mâinile întinzându-i cruci. Atunci a stat soarele, până ce a surpat pe vrăjmașii cei care stăteau împotriva sa, Dumnezeule, iar acum a apus, pe Cruce văzându-Te pe Tine, Cel ce-ai stricat stăpânia morții și toată lumea împreună ai ridicat-o, Mântuitorul meu."

Semnul Sfintei Cruci, în viaa împăratului și prorocului David

David a fost nu numai unul dintre cei mai importanți (poate cel mai important) împărași, din când a avut poporul evreu, ci și un mare proroc. Psalmii lui David sunt între altele de felurite prorocii privitoare la viaa și activitatea Mântuitorului, a Maicii Domnului și alte momente din istoria Mântuirii. Ei sunt folosiți de Biserica Creștină la toate cele 7 laude și la toate celelalte slujbe sfinte care se fac în Biserică sau prin casele oamenilor, în grădini, în arini, pe dealuri, în munți, pe ape etc. În viaa și activitatea acestui mare bărbat ales al lui Dumnezeu, se oglindește viaa și activitatea Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

David, cel mai mic și mai neîngătat în seamă de frații lui mai mari (Ps. 15, 1), a fost ales **împărat** și **proroc** în Israel. Domnul Iisus Hristos, născut de o fecioară smerită, în ieslea vitelor, din pe tera Bethlehemiului, socotit mai mic și neîngătat în seamă, și prigonit cu uragroză, până la crucificare, moarte îngropare, a fost ales de Dumnezeu și de lumea drept-credincioasă, pe care a mântuit-o prin jertfa Lui. Proroc puternic în lucru și în cuvânt, Arhiereu și Împărat Atotputernic, universal și veșnic, "Căruia i se pleacă tot genunchiul, al tuturor celor cerești, al celor pământeni și al celor dedesubt" (*Filipeni*, 2, 6-10) - comparativ, *Isaia* 45, 23; *Matei*, 28, 18-20; *Romani*, 14, 11; *Apocalipsa*, 5, 13).

David a biruit pe uriașul Goliat, cu o umilă armă - prația și cinci pietricele lucioase, lovindu-l în frunte și doborându-l - și a tăiat capul cu propria lui sabie. Mântuitorul Hristos a biruit pe uriașul Lucifer, Satana, dimpreună cu toată împărăia întinericului, cu umilita armă a Sfintei Cruci și cu cele 5 răni, izvorătoare de viață lumii, doborându-l în abis, și a tăiat capul, adică puterea, cu propria lui sabie, adică cu arma amgirii, cu care ucisese pe Adam și Eva în Rai. Pentru biruința lui, David a fost învidiat, urât, persecutat, urmărit și primejduit până la moarte, de regele Saul, căruia el îi făcuse mult bine, ba îi crușase și viața, iertându-l. - Mântuitorul Hristos, de asemenea, a fost învidiat de puternicii zilei: cărturari, farisei, preoții și arhierii poporului, a fost urât, persecutat, urmărit, ispitit, fugărit cu pietre și primejduit până ce Lăsa să stingă, omorându-l pe cruce și pecetluindu-l mormântul, dar el și-a crușat și iertat.

David a fost trădat și urmărit cu ucidere chiar de fiul său Avshalom, care, apoi, a murit spânzurat de copac. A ijderea și Mântuitorul, a fost urmărit și vândut chiar de ucenicul Său - Iuda Iscarioteanul, care, apoi, a murit spânzurat de copac.

Adesea, în rugăciunile sale, David își ridica mâinile la cer în chipul semnului Sfintei Cruci, după exemplul dat de Moise (*Ieire*, 17, 8-16), cerând lui Dumnezeu milă pentru poporul său, sau mulumindu-l pentru binefacerile primite. Marturie despre aceasta ne-o dau Psalmii săi. Astfel, când se afla în pustiu Iudeii, el se ruga, zicând: "Dumnezeule, Dumnezeul meu, eu cîntec Tine mîneț (...). Buzele mele Te vor lăuda. Așa bine Te voi cîntăca în viața mea și în numele Tău voi ridica mâinile mele" (*Psalmi*, 62, 1-5; Ps. 87, 10). Într-altă rugăciune, se arată același lucru. El se ruga, zicând: "Doamne, strigat-am cîntec Tine, auzi-mă; ia aminte glasul rugăciunii mele cînd strig cîntec Tine. Să se îndrepteze rugăciunea mea ca tîmăia înaintea Ta, ridicarea mâinilor mele, jertfă de seară" (Ps., 140, 1-2).

Semnul Sfintei Cruci, în viața împăratului Solomon

Nimeni altul n-a fost, în *Vechiul Testament*, așa de înțelept, de bogat, de învâțat și de strălucit, ca împăratul Solomon, fiul și vrednic urmaș la tron al lui David, împărat și prorocul. Scrierile lui: *Proverbele*, *Eclesiastul*, *Cartea înțelepciunii*, *Cîntarea Cîntărilor* etc., ca și *Psalmii* tălui săi, au fost hrana duhovnicească pentru israeliți, cât și pentru creștinii din toate vremurile. Între multe alte calități strălucite ale tălui săi, Solomon a moștenit credincioșia și rugăciunea însoțită de ridicarea mâinilor, în semnul Crucii. Aceasta ne-o arată, în mod lămurit, Sfânta Scriptură, în timpul sfîrșirii Templului. După ce Templul a fost gata și pregătirile pentru sfîrșire încheiate, Solomon a binecuvîntat toată adunarea lui Israel și pe Ziditorul Lumii lăslădat - și s-a urcat pe amvonul său de aramă, și-a plecat genunchii (pentru rugăciune) înaintea întregii adunări a israelitenilor și și-a RIDICAT MÂINILE SALE LA CER, și a zis: "Doamne, Dumnezeul lui Israel! Nu este Dumnezeu asemenea ție, nici în cer și nici pe pământ!" (3 *Împărați*, 5; 6; 7; comp. 3; 8; 9).

Semnul Sfintei Cruci în în prorocia prorocului Isaia

După marturisirea Sfintelor Scripturi și Tradiției, acest mare proroc, deși ar fi putut să aibă multe bogății și slavă lumească, fiind rudă cu împărații Iudeii, totuși, el iubind mult pe Dumnezeu, a petrecut în sărăcie, de bunăvoie, în simplitate, smerenie, înfrînare, viață aspră, dimpreună cu soția sa - și în defăimarea lumii. Haina lui era un fel de sac făcut din pînă, pe care-l purta pe trupul gol, pentru smerenie, pentru omorîrea patimilor și pentru a arăta pînă chip de pocăință, vrednic de urmat.

Acest mare proroc a propovăduit luminat despre Crucea Domnului, numind-o "steag de biruință", despre națterea lui Mesia, patimile, crucificarea, moartea, învierea, în lăura la cer și cea de-a doua venire a Domnului.

"Dumnezeu - zice el - va ridica STEAGUL pentru un norod de departe și îl va chema de la capătul pământului. Iată-l că se zărește și vine. Nimeni din ai Lui (Mesia) nu va obosi, nici va bolii, nici va dormita, nici va dormi. Nimenea nu și va desface brîul și nici cureaua încleșmintelor lui nu se va rupe. (*Isaia*, 5, 26-27). Cere însemn de la Domnul Dumnezeu tău (...) și El va da vouă însemn: iată Fecioara va lua în pîntece și va naște Fiul și vor chema numele Lui <<Emanuel>>, ce se tălmăcește: <<Cu noi este

Dumnezeu>> . El se va hrăni cu lapte și cu miere , până când va arunca răul și va alege binele”(*Isaia*, 7, 11 - 14, 15).

Se descoperă , a adăra , mai întâi semnul Crucii, apoi pe Iisus Hristos , care, după ce a hrănit pe ascultătorii Săi Dumnezeu-țile Sale învături, pe faimă în pilde, și-a ales grâul (credințioșii și) din pleavă (neghină), adică lumea împătimită de plăceri josnice. A ales binele de rău - lumina spirituală de întunericul infernal, S-a răstignit, jertfindu-Se de bunăvoie, pe semnul de lemn al Sfintei Cruci, pentru mântuirea noastră. În alt loc zice:” Voi toți locuitorii lumii și care stați până și pe mântul, când veți vedea înălându-se steagul deasupra munților, priviți! și când va suna trâmbița, ascultați !”(*Isaia*, 18, 3). În această prorocie se vede descoperindu-se, tainic, semnul Crucii cu Jertfa de pe el, înălțat sus, deasupra Golgotei, cel mai înalt munte al Sfinților, unde Mântuitorul a lucrat, prin jertfa înălțată înălțată pe Cruce, mântuirea lumii. Trâmbița - însemnează vestea cea bună , propovăduirea despre mântuirea oamenilor prin Jertfa Crucii înălțată Tatălui Ceresc, sus, deasupra Ierusalimului, pe Golgota. Exemplele pot continua, urmărind pas cu pas toată viața și activitatea Mântuitorului, până la înălțarea la cer și cea de -a doua Venire.

Aceleași lucruri tainice le găsim descoperite și în prorociile prorocilor Ieremia, Iezechiel și alții dintre prorocii *Vechiului Testament*.

În *Noul Testament*, pe lângă semnul material de **steag de biruință** , armă împotriva diavolului, pecetea lui Hristos, semn pe care ni-l însemnăm pe chipurile noastre de obiect de cult, la care ne închinăm și ridicarea mâinilor la rugăciune, mai ales atunci când se invocă harul Duhului Sfânt - Crucea mai are și un sens spiritual, acela al suferinței ei, al jertfei și al iubirii. Mântuitorul Iisus Hristos ne face chemarea la mântuire , zicând:”Cel ce voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, Să - ÎNSĂ CRUCEA și să -Mi urmeze Mie”(Marcu, 8, 34).Aici este vorba de Crucea spirituală , a suferințelor, a renunțărilor, a necazurilor și încercărilor. Însuși Fiul lui Dumnezeu ne-a dat pildă prin smerenia Sa, patimile , răstignirea, moartea și îngroparea Sa. Primindu-le și ducându-le, înșă , cu multă umire și bucurie, acestea toate se vor transforma în bucurie, căci și Hristos a ajuns la Înviere - prin Cruce. Fără **Cruce** - nu există **Înviere**. A-și lua Crucea - înseamnă “să -și iei partea de osteneală care vine de departe de tine însuși, care vine de împlinirea poruncilor lui Dumnezeu”. Pentru cel virtuos, nici nu va fi prea greu, iar pe de altă parte...să fim în elepe: “Suferințele Domnului Iisus Hristos au fost de câte va zile, dar ÎNVIEREA ESTE VEȘNIC ”.

În concluzie, fie simbolizat , sau tainic închipuit în *Vechiul Testament*, fie arătat explicit(pe faimă), în *Noul Testament* - Crucea reprezintă , pe de o parte, semnul Fiului Omului, la cea de -a doua venire, puterea lui Dumnezeu pentru cei ce cred în Mântuire - suferință cu multă umire și jertfelnicie cu iubire, pentru cei ce urmează lui Hristos.”Crucea este faimă a lui Dumnezeu, îndreptat către oameni” - spunea un mare duhovnic al Bisericii noastre - “pentru că Dumnezeu este IUBIRE și ÎN JERTFĂ SE ARATĂ IUBIREA - și în Cruce se arată jertfa și iubirea jertfitoare, deci iubirea lui Dumnezeu”(Arhimandrit TEOFIL P. R. IANU, *Veni și de lua și bucurie*, Cluj-Napoca, 2001, p. 47).

preot prof. **ION MUNTEANU**

pa tele meditativ și introspectiv

ACTORII PATIMII DE PE GOLGOTA

Patima lui Cristos este o dramă .

Protagonistul este Cristos; toți ceilalți sunt actori, cu un rol mai mult sau mai puțin important. Dar această patimă a lui Cristos este un eveniment istoric transcendent timpului și spațiului; se repetă în orice loc și în orice timp.

Protagonistul nu se schimbă . S-ar putea spune că nu se schimbă nici celelalte personaje, numai că se prezintă sub hainele lui X sau Y. De asemenea, nu se poate spune despre cineva că “ești tu un Iuda”, sau “ești tu un Petru perfect”; dar “ai ceva din Iuda, sau din Petru, sau din Maria Magdalena etc.” - da.

Patima lui Cristos ne obligă , pe fiecare, la un examen:

-în ce poziție mă aflu, cu privire la Isus, care merge spre patimă, spre moarte?

tim care a fost comportarea lui *Petru*, a lui *Iuda*, a *instigatorilor*, a *celor care s-au lăsat instigați*, a *femeilor care plâng*, a *grupului de indiferenți*, a *grupului celor care mai târziu vor dezaproba*, dar, de frică , nu îndrăznesc să -și manifeste opinia lor.

În care poziție mă recunosc pe mine?

Pentru că răspunsul să fie cât mai aproape de adevăr, e bine să examinăm câte un personaj sau câte un grup.

Urmărim relatarea Evanghelică, ca o primă figură, ne întâlnim cu IUDA, care pune la cale, cu marii preoți, vinderea lui Isus.

Multe analize s-au făcut asupra comportamentului său. *IUDA* - un om incapabil de iubire. Sentimentul este substituit de calcule, de avantaje. Nu ne privește numai decât pe noi să pronunțăm o sentință asupra lui, că ar fi fiul pierzării, că s-ar fi osândit; dar cazul lui să ne ajute să evităm atitudinile periculoase. Noi nu suntem în situația de a repeta trdarea lui Iuda; dar trdările se repetă, când banul, plătirea, interesul - trec mai presus, înaintea lui Cristos. Fără îndoială, în relatarea evanghelică, întâlnim multe umbre. Așa, de exemplu: apostolii, cel puțin unii, știind de intențiile lui Iuda, nu au fost timidați; nu au intervenit să-l împiedice, așa cum ar fi fost logic.

Comportamentul apostolilor

Comportamentul apostolilor, în timpul patimilor, e dezamăgitor. Acesta e rezultatul a 2-3 ani petrecuți la coala lui Isus? Când Isus a fost prins, legat - tot îl au fugit, tot îl-au părăsit! Mulți creștini sunt discipolii ai lui Cristos, în felul apostolilor. Adică, îl urmează din plăcere, până când nu vine crucea asupra lor.

Mulțimea anonimă

Cei care merg să-l prindă pe Isus, la ordinul mariilor preoți și al bătărilor. Cei care fac gălăgie în pretoriul lui Pilat, pentru a cere eliberarea lui Barabă și moartea lui Isus. Dacă n-ar fi fost piața care urlă, Pilat poate ar fi rezistat și nu l-ar fi condamnat pe Isus la moarte. Astfel, acești oameni *devin asasini, poate fără știință de seamă, înfrântă, rămasă în urmă, de conștiință*.

Cazul tuturor celor care, în istorie, au executat ordine monstruoase, fără să se gândească la faptul că ei devin vinovați și responsabili.

Simon din Cirene,

care a fost silit să ducă, un moment, crucea lui Isus. N-a dus-o din plăcere, din dragoste față de Isus. Crucea pe care o întâlnim în fiecare zi, o putem numi crucea lui Isus? O ducem, oare, cu resemnare și din dragoste față de Mântuitorul, conștienți că, astfel, "împlinim în trupul nostru ceea ce lipsește suferințelor lui Cristos"? (*Coloseni*, 1,24).

Comportamentul femeilor

E adevărat că *Preasfânta Fecioară* nu a putut asista la biciuirea și încoronarea cu spini a lui Isus, dar, spre deosebire de apostoli, Maria l-a însoțit, a fost alături de Isus, din momentul condamnării sale, până sub cruce, pe Calvar.

Veronica cea miloasă,

care îi întinde lui Isus marama ei, pentru că acesta să-și terge fața - și pe care maramă Isus îi întipărește, pentru totdeauna, chipul său. Celelalte femei care, văzându-l pe Isus suferind, plâng. În timp ce o lume îl huiduia și-l batjocorea pe Isus, aceste femei plâng.

Aadar, în aceste zile ale Postului Mare, să nu asistăm ca niște simpli spectatori pasivi, la acest mister al credinței, ci în mod activ, cu ajutorul ceremoniilor și rugăciunilor Bisericii. Să ne examinăm conștiințele - în care dintre personajele Patimilor mă așez, oare, eu?

preot prof. **PETRU PĂTRAȘCU**

dreapta credin

DESPRE CEL RĂU - SPRE RECUNOAȘTERE

cel ce vrea să calce în picioare CUVÂNTUL
cel ce umilește în preștiu pe DREPTUL
cel ce minte și asuprește LUMINA - voind să o stingă
cel ce vomită dulcea a putredă a LINGURII către cei bogați - și
otrăvește cu fiera TRUFIEI - vorbele către
BUNUL LUCRĂTORI - și rămanii
LUMINĂTORI AI PĂMÂNTULUI
cel ce tulbură ochiul în mlaștină - cel ce

gur i obraz schimonosind - glas poruncitor -
 fal nedreapt - i-nf i are-mbor o at d ruie te
 răm toarei de lume - PROSTII
 cel ce cu ur prive te - i
 îmb lo eaz cu veninuri ar tarea FRUMOSULUI
 cel ce strâmb m rturie aduce - spre a prigoni pe NEVINOVAT
 cel ce cu patim oarb dore te uciderea BUNULUI
 cel ce se zvârcole te în - uscate pl ceri - L COMIA
 cel ce - pentru a- i agonisi scârnav folos - stârne te
 VISCOLUL ZAVISTIEI

cel ce numai cu chipul f arnic umbl - spre a se m rturisi OM - dar
 dosi - chipul adev rat i-l v de te în fiecare clip : SCORPIE
 ASPID i CAMELEON - cu fiecare clip a vie îi lui
 blestamate - intrare- i cere-n adâncuri
 des vâr it slug - la ÎNTUNECAT ST PÂN - i
 PRIN BEZNELOR: anatema sit -
 anatema sit - anatema sit

în toate blestemele din BISERICA LUMII - de el se vorbe te
 osânda cumplit - pentru el se g te te
 plânsorile Lumii pe el îl cer ca ispa
 pe el îl a teapt - cu jind - FOCUL CEL MARE - t ria s i-o
 sporeasc - prin trosnet i
 dogoritoare - JARURI

el este VIERMELE - pe care Dumnezeu l satu-l-a
 aspr - mistuitoare de tot i a tot - dovad -a urm rii
 P CATULUI - de el se-nsp imânt ostroavele lini tii sfînte
 v dindu-l VIE II du man - de Dumnezeu
 (prin toate r u-mirositoare-ale sale
 lucr ri) - p gubitor

CUVÂNTUL doborârea lui - din veac - o veste te - spre
 ostoirea Lumii
 deplin - i pentru un nou veac: cel de
 LUMIN

(Apocrif , g sit printre manuscrisele unui cre tinat *THRAC DIN NORD*)

str ji ale culturii ortodoxe rom âne ti

Comemorare: **DUMITRU ST NILOAE** - centenar:
1903-1993

Pe 16 noiembrie 1906 s-a n scut, la Vl deni, jude ul Bra ov - Dumitru, unul
 dintre cei 5 copii ai lui irimie i Reveca St niloae. Din 1917, urmeaz cursurile Liceului
 confesional umanist "Andrei aguna". În 1922, prime te o burs în cadrul Universit ii –
 Cern u i(Bucovina), dar, dezam git de metoda de predare i de manuale, p r se te Universitatea, dup un an.

Între 1923-1924 urmează cursurile Facultății de Litere din Universitatea București. În toamna lui 1928, susține, la Cernăuți, teza de doctorat *Viața și opera patriarhului Dosoftei al Ierusalimului și legăturile lui cu rile Românele*. I se acordă, de către Centrul Mitropolitan-Sibiu, o bursă pentru studiul Bizantinologiei și Dogmaticii - drept care pleacă la München, spre a urma cursurile prof. August Heisenberg.

În 1929 se află la Berlin și Paris, pentru documentare asupra operei lui Grigorie Palamas. Se întoarce în țară, fiind numit prof. suplinitor. În 1930, merge la Constantinopol, pentru a cerceta și copia opera lui Grigorie Palamas. La 4 oct. se căsătorește cu Maria Mihail. În 1932, la 25 sept., este hirotonit preot. 1 ianuarie 1934: este numit director al ziarului *Telegraful Român* - până în 1945. În iunie 1936, este numit rector al Academiei Teologice din Sibiu - până în 1946. 1938: publică, la Sibiu, *Viața și învățătura lui Grigorie Palamas* - apoi, în 1939, tot la Sibiu, *Ortodoxie și românism*.

1946: Mitropolitul Nicolae Bălan este silit de către Petru grozaș - Ică Părintelui Stăniloae să renunțe la rectoratul academiei teologice. Rămâne profesor, încă un an. Apare, la Sibiu, vol. I din *Filocalia*. Este transferat la Facultatea de Teologie a Universității-București, catedra de ascetică și Mistică. Apare, la Sibiu, vol. II - *Filocalia*.

1959: arestat și condamnat la închisoare, fără nici o vină, în baza unui simulacru de proces. Suferă calvarul temni elor comuniste Jilava și Aiud.

1963, 15 ianuarie - este eliberat din închisoarea Aiud. Este reintegrat în corpul profesoral de la Institutul Teologic. În 1968, I se permite să conferențieze la Freiburg și Heidelberg.

1969: conferențiază la Oxford, iar în 1971, merge la Vatican, ca membru al delegației B.O.R.

1976: la București, apare *Filocalia*, vol.V. Dumitru Stăniloae: Doctor Honoris Causa al Univ. din Salonic. 1977, la București - *Filocalia*, vol.VI, iar între 1977-1980 - volumele VII, VIII și IX, ale *Filocaliei*. În 1978, la București: *Tratatul de teologie Dogmatică Ortodoxă*. În 1980, la Geneva, îi apare *Dieu est Amour*, trad. D. Nesser, la New York - *Technology and the Church*, trad. R. Berringer, la Atena: *Rugăciune, libertate, sfântenie*. I se acordă Premiul "Dr. Leopold Lucas", al Fac. de Teologie din Tübingen.

1981 - Doctor Honoris Causa al Institutului Ortodox Saint Serge, din Paris. Primește, la Londra, distincția "Crucea Sf. Augustin din Canterbury". Apare la Paris - *Prier de Jesus et experience de Saint Esprit*; la București: *Spiritualitatea ortodoxă și Teologia morală ortodoxă*, vol. II. 1982: Doctor Honoris Causa al Fac. de Teologie din Belgrad. Conferențiază la New York, Boston, Detroit, Chicago, Washington. Apare, la București (1982): Sf. Grigorie de Nyssa, *Scrieri*, vol.I, trad. părintele Dumitru Stăniloae.

Îi mai apare la Paris - *Le génie de l'orthodoxie*, la Londra: *Orthodox Dogmatik*, vol. II, trad. H. Pitters.

Craiova, 1986-1987: *Spiritualitatea și comuniunea în liturgia ortodoxă și Chipul nemuritor al lui Dumnezeu* - iar la București: Sf. Atanasie cel Mare, *Scrieri*, vol. II, trad. D. Stăniloae.

1990: este primit membru corespondent al Academiei Române, iar în 1991 devine membru titular al Academiei Române. (1990 - apare *Orthodox Dogmatik*, vol.II, trad. H. Pitters). 1991 - Doctor Honoris Causa al Fac. de Teologie din Atena.

Craiova, 1991: vol. *Studii de teologie dogmatică ortodoxă* ("Hristologia Sf. Maxim Marturisitorul", "Omul și Dumnezeu", "Sfântul Simeon Noul Teolog", "Înțelepciunea dumnezeiească"), și la București: Sf. Chirilă al Alexandriei, *Scrieri*, trad. D. Stăniloae.

1992 - primește (în sfârșit...) titlul de Doctor Honoris Causa al Univ. București.

1993, 4 octombrie - Părintele Dumitru Stăniloae trece la cele veșnice...

Despre neam, națiune și românism - în raport cu Ortodoxia

"(...) Creștinismul este național și supranațional, dar și național. Ecumenicitatea nu este sfârșită prin nota națională (...). Ortodoxia apare ca o mamă care - în întindea dragostei mântuitoare peste întreg omul, cu toate determinanțele lui moștenite și dobândite, peste toată viața lui înrădăcinată într-un mediu viu și concret.

(...) În ceea ce privește pe om în special, Dumnezeu a creat la început pe Adam și Eva. **Dar în ei se cuprindeau potențial toate națiunile. Acestea sunt descoperiri în timp ale chipurilor care există etern în Dumnezeu. La baza fiecărui tip național acționează un model dumnezeiesc etern, pe care aceeași națiune are să-l realizeze și în sine cât mai deplin.** (...)

(...)Nu exist om ana ional. Nici Adam , m car, n-a fost ana ional, ci a vorbit o limb , a avut o anumit mentalitate, o anumit construc ie psihic i trupeasc .(...)

Ortodoxia permite o “modernizare” perpetu (...) în cadrul Ortodoxiei pot exista popoare cu preocup ri, însu iri, cu politic , art i cuget ri originale. **Ortodoxia e ritmul, e m sura - nu melodia vie îi îns i.** (...)

Românul are dou pasiuni mari: p mântul i credin a. Sunt cele dou realit i organice i esen iale ale vie ii. Românul simte c din ele îi curge via a. Din p mânt via a trupului, din Dumnezeu via a sufletului. Via a lâng p mânt i lâng Dumnezeu e singura via bine hr nit cu ceea ce de fapt îi trebuie, e singura via s n toas , i sub raportul fizic, i sub cel moral-spiritual.(...) Românul ia natura ca fiin , e plin de cuviin , de ging ie fa de ea. Ortodoxia îi d un sentiment de înfr ire cosmic (...)

Poporul cel mai p truns de spiritualitatea ortodox se dovede te cel român. El s-a n scut cre tin. El n-are la baz o alt structur religioas , care s-o tulbure pe cea ortodox . Însu i faptul c a tr it atât vreme ferit de alte curente spirituale, numai în credin a cre tin , a contribuit la deplina cristalizare a sufletului în sensul ei.**Poporul român se dovede te ca inând net desp r ite cele dou planuri de via : pe cel p mântesc i pe cel dumnezeiesc** (spre deosebire de celelalte biserici i popoare, care deplaseaz împ r ia cerului pe p mânt). În con tiin a lui e deci mai treaz ca la oricare alt popor credin a în via a viitoare. Pentru c el tie c binele absolut nu se poate realiza în via a aceasta.(...) Totu i, poporul român nu merge atât de departe în această direc ie, încât s cread c în lumea p mântesc nu se poate afla în nimeni nici o scânteie de bun tate - i c în zadar se for eaz omul s se fac mai bun.(...) Românul e milos, e plin de scrupule morale. F r s aib preten ia c va deveni des vâr it, el tie c are datoria s asculte de legile morale i s le împlineasc , pe cât se poate.(...) **Dar dac neamul nostru n-a f cut i nu face r zboaie de cuceriri, r zboaie de îngâmfare - nu e mai pu în adev rat c nici un popor nu s-a luptat mai mult pentru cauza credin ei, fiind veacuri de-a rândul ap r torul Europei întregi, împotriva asaltului mahomedan.**(...)

Cu Dumnezeu, românul e tare. S-a dovedit mai tare ca orice neam. Cu <<Doamne ajut !>> r ube te prin orice. <<Doamne ajut >> a fost în via a româneasc secretul succesului , cheia biruin ei i a rezisten ei. Dar f r Dumnezeu, suntem foarte slabi. Sim im aceasta acum, dup r zboi, când <<Doamne ajut >> a început s fie uitat în politic , în educa ie, în gospod rie. **Vrem s devenim iar tari, neînfrân i de nici un pericol, s ne întoarcem la Dumnezeu, la pu terea verificat de veacuri a neamului nostru! S ne întoarcem la credin în organizarea statului, în coal , în via a social , s l s m modelele apusene, necredincioase i ra ionaliste!**

Noi nu putem deveni tari prin necredin , ca unele neamuri apusene, prin încrederea în instinctele primare(...), pe care s ni le socotim mai tari ca ale tuturor celorlalte neamuri, pentru c , odat ce ne -am format sufletul în Ortodoxie, am v zut, o dat pentru totdeauna, c t ria instinctelor e de scurt durat . Nu putem s vâr i fapte mari i repurta biruin e nici prin spiritul de aventur , c ci suntem prea reali ti i nu putem întemeia imperii nu tim c rei credin e mesianice în superioritatea firii noastre i în inferioritatea altora, c ci tim c ale lui Dumnezeu sunt toate neamurile i toate au calit i i defecte. **Noi putem îns fi mari în str duin a de a ne ap ra fiin a i de a ne exterioriza i eterniza pe planul cultural , specificul acestei fiin e. Noi putem fi astfel poporul cel mai iubit i mai admirat în Europa, pentru farmecul moral i artistic al sufletului i al culturii noastre. Noi putem realiza cultura cea mai**

armonioasă, deci cea mai perfectă din lume. Ne putem cântărea cel mai înalt prestigiu de noblete sufletească artistică; avem toate motivele să credem într-un mesianism al nostru, în sensul de pildă pe care să-o admire și să-o aibă ca ideal fiecare neam. (...)

Mergând pe urmele unui popor latin - și nu pe o cale proprie - niciodată nu vom parveni să ne punem deplin la punct cu ce creează el, decât în cazul unei degenerări culturale a lui - și atunci de ce să asimilăm o cultură care duce la degenerare? Până ce noi asimilăm ultimele noutăți, el produce altele. Și apoi unde ar fi elementul sufletească propriu, cu care, amestecând cultura unui popor latin, să dăm o sinteză specifică, odată ce ne-am rupe de orice tradiție spirituală a noastră? **De altfel, unde s-a mai pomenit un popor care să-și anuleze orice tradiție spirituală proprie, să-și desființeze temeliile proprii ale dezvoltării sale culturale?** (...) Poate rodi o cultură care a crescut din premise străine, în spiritul poporului care a făcut împrumutul? (...) Românul este spiritul cel mai analitic, mai iscoditor al detaliilor, dar, în aceeași vreme, sintezele lui sunt de o artă superioară (...) împletire de pozitivism și misticism. (...) **Noi, fiind Ortodocși, am prezenta latinitatea cea mai goală de suflet.** (...)

Ortodoxia nu este un sector al vieții, detașat de toate faptele și condițiile naturale ale omului. (...) Ea este formată din amestecul în totalitatea faptelor și situațiilor omenești, mântuind pe om nu întrucât îl scoate din ele, ci întrucât acela lucrează în ele, după duhul ei. **Dacă este drept, până la un loc, că neamul acoperă sectorul Ortodoxie, dând unei forme universale în anumite privințe un colorit propriu - la rândul ei și Ortodoxia cea universală acoperă întreg pe fiecare neam care-i aderă.** (...)"

(Dumitru Stăniloae - *Ortodoxie și românism*, Sibiu, 1939)

Despre Înviere

Resuscitarea ducând la înviere, moartea la viață, suferința la fericire, plânsul la mângâiere, sîrăcia la bogăție, este unul din marile paradoxuri aparente ale cretinismului. (...) **În lumina cretinismului, mormântul este mai aproape de cer, decât un scaun de onoare. Direcția cerului nu este în sus, spre aceeași parte spre care aleargă oamenii de obicei în viața socială, ci în josul vieții.** (...)

Bucuria învierii este o bucurie gravă, nu ușuratică, odată ce tim cum s-a ajuns la ea; durerea crucii este o durere transfigurată de bucurie, când tim că duce la înviere. Hristos cel înviat poartă urmele cuielor care L-au întins pe Cruce, poartă în Trupul Său, imprimat pe veci semnul Crucii, iar Hristos cel de pe Cruce răbdător biruie în acele clipe suferință, prin viziunea Învierii. **Cine vedea bine în fața Lui, vedea apăsând Învierea; cine se va învrednici să vadă în veci pe Domnul cel Înviat și să se bucure de Învierea Lui, va vedea în veci Crucea nedespărțită de El și nu va putea niciodată uita că prin ea s-a dobândit mântuirea.** (...)

Învierea Domnului este evenimentul fundamental și pereche în istoria lumii. Importanța ei întrece, în mod absolut, tot ce se întâmplă și se poate întâmpla în univers. Numai creația lumii mai are această importanță și calitate. Căci creația, tot așa și Învierea, nu sunt evenimente propriu-zis istorice, întrucât nu se datorează unor cauze imanente, nu pot fi explicate și prevăzute din concursul forțelor și împrejurărilor naturale anterioare. (...)

Prin înviere El scoate lumea din starea bolnavă în care s-a rostogolit, înălțând-o la o stare a cîrei bogăție, plenitudine și fericire nici nu ne-o putem închipui, așa cum nu-și poate închipui omul mereu bolnav, starea perfectă de sănătate.

Dacă prin pcat s-a introdus în via , de la Dumnezeu, boala radical - prin înviere, această boală este eliminată. E de crezut că fără cădere în pcat, n-ar fi intervenit învierea, așa cum peste tot n-ar fi avut loc întruparea Fiului lui Dumnezeu.

În Iisus Hristos, viaa cea nouă, eshatologică, este realizată. El este începutul, pentru toți cei care cred în învierea Lui, pentru întregul univers, care, actual, boalește. **Viaa cea nouă nu este numai promisiune, ci este în el realizată, prezent. Noi însă trăim mai departe în istorie, dar cu ochii credinței ai speranței spre El, spre viaa cea adevărată, deplină, ultimă, fără de moarte.**

Când zicem cu credință: <<Hristos a înviat!>> - afirmăm implicit: <<Noi toți vom învia!>>”

(Dumitru Stăniloae, *Ortodoxie și românism*, Sibiu, 1939)

“Învierea lui Hristos este evenimentul care dă sens și lumină lumii și istoriei ei, prin aceasta, și vieții noastre. Fără ea, istoria ar fi închisă într-o monotonie și într-o totală lipsă de sens, ca și toate componentele lumii și persoanele umane.(...) Dacă tot ce facem este lipsit de urmări, pentru ce să ne mai silim să le facem?”

Numai perspectiva veșniciei noastre le dă importanță. Iar această perspectivă a deschis-o învierea lui Hristos.(...) Celelalte religii dau niște idei despre binele fugit de ele după moarte.

Învierea lui Hristos ne dă siguranță despre învierea și fericirea noastră veșnică, pentru că a fost un fapt atestată în istorie (...). Hristos a trăit în istorie, a primit moartea în istorie și s-a dovedit înviat în istorie, pentru a arăta că după moarte mai presus de ea, manifestată în ea și prin înțelesul atestării de dincolo de ea, făcut evident de ei. Iar prin această înțelegere a dat istoriei un sens și o valoare, a făcut-o drum spre veșnicie.(...) **El a mers prin istorie spre înviere, arătându-le că istoria este un astfel de drum și pentru noi, că istoria este un drum spre veșnicie.** (...) Prin învierea lui Hristos, se arată că nu ne așteaptă întinericul neființei, ci mai mult lumină.(...) Învierea lui Hristos ne face să însoțim toate slujbele Bisericii de lumânări.(...) **Toate le vor fi tuturor lumină și în lumină, dar o lumină și într-o lumină în care nu vor înceta să înainteze.”**

(Dumitru Stăniloae, *Iisus Hristos - lumina lumii și îndumnezeitorul omului*, Ed. Anastasia, 1993)

Selecția materialelor bio-bibliografice a fost făcută de prof. dr. **ADRIAN BOTEZ** (pentru elementele biografice, s-au folosit colecțiile revistelor *Permanența* - București și *Rost* - București)

porni luceafărul...

Debuturi și...reveniri

I-Debuturi literare

Mușat Andreea, clasa a IX-a A,G. .A.

Via

plângând ai venit pe acest pământ :
cei din jur te-a teptau râzând

vezi - și trăiești așa - încât
când te vei stinge
râzând și-ți părăsești
pe cei ce te vor plânge

*

Eu - îngerul

dacă suferi în mizeria și suferințele
am să vin lângă inima ta
de-ai trebui să străbat zărilor

*

și marea cu aripa mea

când am să vin lângă patul tău
am să fac aerul răcoros
coborând toate stelele jos

eu - când am să văd soarele și rînd
de teamă să nu mă fac rău - să nu mor
am să-mi iau înțepii - și
am să zbor

Balan Alina, clasa a IX-a B, G. .A.

Întreb ri simple

merit - oare - s tr ie ti - s p e ti
printre chinuri p mânte ti?

merit - oare - s vezi
ceea ce al ii nu pot vedea
spre exemplu - dincolo de orice stea?

*

Crez

a vrea s uit de tine - poezie
de vers s nu fi auzit

s fiu o anonim vie
precum un mit

mult la versuri am muncit
noaptea martor mi-am tocmit
dintre vise te-am cules
sufletelor s dau ghes:

poezie - eu regin te-am ales

*

Tara i Elena, clasa a IX-a B, G. .A.

Valea Plângerii

plâng c -i durere pe p mânt
plâng i-ascult nep sarea
plâng iadul vechi i iadul de rând
plâng pân' se-ntunec zarea

plâng - numai când

Chiril Elena, clasa a IX-a C, G. .A.

Joaca de-a Eminescu

spre nic ieri am pornit
dar - cine tie unde-i sfâr itul
v zduhul lumii e undeva acolo
e lumea întunericului i luminii

o lacrim se scurge

cei plân i nu m v d :
plâng i suf r c -i v d
eu îi v d - eu îi plâng

plâng - mereu

plâng

*

udându-mi inima :
da - marea sufletului meu
se scurge-ncet - spre
nemurire: dor-durere
durere-dor

*

Bo teog Mihai, clasa a IX-a A, G. .A.

Demnitate

numai învin îi sper
“copacii mor în picioare”
o bufni - cu ochii ei fl mânzi - veste te veste
de-mpietrire
se aude scâr âind scoar a copacilor:
b trâne ea-i doboar : “copacii
mor în picioare”...

*

Darie Ana-Maria, clasa a IX-a B, G. .A.

Gând

Iubesc copii nevinova i
Alerg prin flori – veghez într-o lume târzie
Care st s învie...

Constandache Ana-Maria, clasa a X-a C, Liceul “Emil Botta”

C lug rie

am hot rât s fiu copilul lui
Iisus: ajuns la ceruri - ajuns la sl vi
în noaptea candel
a vrea durerea s-o împac

*

Alupoaiie Valentina, clasa a X-a C, G. .A.

Vreau...

Vreau aripi de înger
i o armur de fier: armur
S m p zesc - aripi
S te g sesc

*

II-Reveniri literare

**Mihail Ion, clasa a XI-a A,
G. A.**

Fereastra spre muze

s te speli
pe craniul
de pas re
este o urm - l sat
de trecerea scoicilor - prin
iarba
fiebinte - i tocit de
cineva - ce se împarte
în t ciuni de
trupuri - ce fierb
în spuma de
vertebre - l sat de
umbr :
în finalul târziu - voi
zbură prin miezul
r muri ului
*

Balada singur t ii

magia cântecului meu ce strig
arunc privighetori cu catarge
cu scuturi ce mu c drumurile
care ne unesc cu zeii iubirii
ip tul va r zbi în solda ii din cimitire
i haosul va a tepta o oapt
fidel nop ii de chemare
timpul ce rezist în stoluri de bine e
va fi muzeul baladei singur t ii
*

Între mine i eu

r d cinile mirosului de p mânt
vor orbi mâna orbit de cercetare
i va putrezi astrul hulit de arpe
sonoritatea r stignirii negre
cade nezdren uit de legend
i împodobe te nectarul lebedei cumin i
îndoelile promisiunilor reci
vor a tepta un rm de moarte:
între mine i eu suntem noi
*

**BORT DIANA, clasa a X-a C,
G. A.**

A teptare

acum tiu c
nu tr iesc pentru a

*

fi fericit

am implorat - am
rugat - iubire tot am
a teptat - în
zadar

zilele-mi sunt
num rate - fericirile
mele înc n-au c p tat
num r - iar
moartea e foarte
aproape de mine: trebuie
doar s întind mâna
*

Absen

Soarele i Luna s-au
preg tit de nunt : chiar
i natura este mai
frumoas azi: numai
tu lipse ti
*

Pierdere

te-am iubit înainte
s te întâlnesc

este nebunesc - dar
adev rat: am
descoperit drumul spre
cas - unde vadurile
din ochii t i m
privesc cu sete

acum c te-am
g sit - am pierdut frumuse ea
speran elor primei
dureri a întâlnirii noastre
*

Doi singuri

când eram
împreun - nu ne
udau ploile - nu trecea
timpul - i nu apunea
soarele

acum st m - fiecare
singuri - pe strad - i cer im
dragoste - ca doi copii
orfani ce n-au pe
nimeni - care s -i
iubeasc
*

Zid

ai pus un
zid de ghea - între

noi - mai lung decât zidul
chinezesc - mai înalt decât
muntele Kilimandjaro - i mai adânc decât
Groapa Marianelor: ce geografie stupid
ai făcut din mine...

*

MOSCU MIHAELA, clasa a IX-a B, G. A.

M tem

m tem de privirea din urmă
de cuvintele ce mi le-ai spus
de semnul făcut cu o mână
când sim i imoralul apăsător

mi-e frică de pustiu i t cere
încerc să te ating - nu mai sim i
nopțile latră i-s rele
m tem de regretul ascuns

*

Soart

orele se perind greu în ochii goi ai străinului
în lăcăș triste ea odată cu zborul păsărilor
parcă ai vrea să fugi din parcul cetății
ocolind vechile ziduri i
adunată mulțime

pași fără număr se rotesc în umbră
se aude gemând un suflet nevinovat

RUSU ELENA, clasa a XI-a C, G. A.

Te simt străin i rece, când totul pare pierdut. Nu te mai văd în urma mea, ca o umbră - străine. Când vom
trece unul pe lângă altul, te voi ocoli, ca pe o stâncă goală.

Te vreau cu mine - i totodată te alung. Ești pus în iad - nimeni nu te va mai face să zâmbești. Ești dispus să
renunți la soare, să alungi luna, să stingi stelele? Vrei să nu plângi - dar o ploaie îți inunde sufletul. Strigi -
dar nu-ți răspunde decât tăcerea. Ecoul a pierit. Ești gol pe dinăuntru - i din acel gol simți viața scursă
printre degete, precum sângele sinuciderii.

Te voi aștepta - mi urmezi glasul, să-mi veghezi umbra, să mă învelesc cu tine în gând.

Privind cerul

Privind cerul, mi-am adus aminte că există. Că viața e un talisman sfânt. Mi-am ținut lacrimile, am zămbit -
i am plecat mai departe. Mi-am continuat drumul, în aceeași minunată pădure. Pe iarbă m-am așezat i visam
că mă pot înălța spre infinitul albastru - liber i puternic mă simteam. Am deschis ochii i am văzut o
mare de lumină, ce se apropia, fremătând, de mine. Încercam să ating valurile acelei lumini. i, înainte de a
m putea speria, am văzut un porumbel. Un porumbel alb îmi vorbea: mă simteam protejat i sfânt. Îl
simteam ca pe-un înger. i mi-am luat zborul - m-am înecat hotărât în oceanul Luminii...

*

GHINI IULIANA, clasa a XI-a C, G. A.

Iubire fără spațiu

Fântâni ce plâng

Sentiment

ca și visul freacă tălpii unui copil e răzvrătit ca
freacă tălpii arborilor - când un stol s'îlbată se
adună - i
încearcă să spulbere pași i...
răpus în luptă de unul singur
copilul începe să sufere!

*

Amândoi

de ziua ta i-ți fruntea ca o piatră
numele țin în lacrimi reci de ploaie
eu mă gândesc acum la tine
i tu gândește-te la amândoi

ce-ai mai rămas din vorbele-ți preasfinte?
cum să ating iar chipul ce mi-e drag?
cum să te-adun în mine din cuvinte
când totu-ți sânge galben i lunar?

de ce atât hotărât țin pe cruce?
tăcerea-i ca o apă între noi
azi doar durerea mai aduce
o dungă neagră - un cernit convoi

*

(3) *Grădina Ghetsemani* - de Violeta Anton (XIA)

Fântâni ce încă mai pot trezi ecoul pașilor de
altădată

Copacul plin de amintiri

Plânge i veghează

Cu mine-i luna

Cu mine-i steaua ce râdea de nebunii p mântene
- cândva
Copacul ramurile i le-ntinde c tre
cerul infinit

Ca o sabie ce coasta o str punge
A a sufletul mi-e îmbibat cu
Lacrimi i sânge
Nu va mai fi mult timp
Deschide- i aripile pline de iubire c tre mine
Voi lua cu mine - venind la tine
Toate amintirile
*

Demonul

Demonul din tine pune
st pânire i strig -nsângerat
Înfrico at i speriat de
Iubirea ce-ai aflat

Iubirea noastră se va na te - acum

BOBEIC SILVIU, clasa a XI-a
B, G. .A

Mistere

Umbra soarelui se-abate
Peste rmuri ve nic arde

*

TOMA ANCA, clasa a XI-a C, G. .A.

Eliberare

Goliciune de-ntuneric - sufletu-mi str bate

Cu ochii v d m ri de foc i
Orbire cap t : întoarce - Doamne - ceasul
Spre Lumin Cereasc s bat !
*

Din tine i din
Demonul trecut în
Mine
*

MORARU CRISTINA, clasa a IX-a A, G. .A.

Fiic de fluture

fiic de fluture
care tr ie ti - din plin
câteva zile:înva -m
secretul de ert rii clipei
fericite - de tine
ie rânduite
*

Totul trece - totul cade
L sând doar Surorii parte:
Luna preacr ias
Îmi intr în cas

premii literare

În num rul de ast zi, premiem, prin publicare, cele mai bune **eseuri literare**, pe urm toarele teme:
1-**AVENTURA VIE II MELE**; 2- **PRIETENIA**(cu motto: “Prietenia e floarea cea mai rar , în lum ea
aceasta - i cre te numai în gr dina lui Dumnezeu, unde nimic nu se ofile te” - Mihail Sadoveanu -
Creanga de aur);3- **MODELUL(MODELELE) DUP CARE-MI FORMEZ , DEJA, PERSONALITATEA.**

La tema 1, **AVENTURA VIE II MELE**, se premiaz lucr rile lui : **LAZ R ANDREEA**(premiul I)
MOSCU MIHAELA(premiul al II-lea) , **SOFRONE ANA-MARIA**(premiul al III-lea).

Premiul I - LAZ R ANDREEA(IXB)

Aventur - un cuvânt misterios, cu multe i ame itoare sensuri...În aventur , ri ti, cuno ti i încerci
senza iile be iei periculoase a necunoscutului.

Aventura mea s-a petrecut la Broteni, între Vatra Dornei și Cotârla, unde eram în vacanță, cu prietenii mei. S-a întâmplat într-o frumoasă zi de vară, într-o duminică. În fața casei în care eram noi căzai, se afla râul Bistrița. Peste mal (poate e ciudat), dar cândva fusese casa Irinucii - cea care a fost rămată de un bolovan mare, ce se afla acum în mijlocul apei, și peste care fierbeau valurile.

Cu o seară înainte plouase, eu n-am avut cont de asta, și am traversat jumătate de râu, pentru a ajunge la piatra cea mare din mijlocul râului - piatra poveștii... În sfârșit, am ajuns la ea - dar emoția a durat puțin timp, deoarece tata mă văzuse și acum mă striga de zor - și, deodată, m-am dezzechilibrat. Am căzut în apă învolburat și agitat a Bistriței.

Timp de câteva secunde, totul s-a pierdut în întuneric: vederea mea, ființa mea, chiar viața mea. Ceva de acolo de jos mă îneca și nu mă puteam îndrepta spre acea lumină tulburătoare, de deasupra apei, aproape doar în noapte - dar care mă chema la viață, mă striga, cu glas departe și slab. Între viață și moarte, mă luptam cu acea creatură întunericului, despre care nu știu nici acum dacă era o plantă sau un animal.

Însă, atunci când mă luptam cu ea, mi-am dat seama că era ceva între vegetal și uman, avea niște mâini și picioare lungi, lipicioase - care mă îneca și mă hidos și nu mă lăsa să ajung iar la viață. Însă, într-un moment de luciditate, m-am zădărnicit și am reușit să rup mâinile și picioarele - poate extremitățile hulpave ale unei plante monstruoase, setoase de viața mea - și am zăcnit, cu disperare și speranță uriașă, spre lumina de sus, care mă chema.

La ea, la Lumină, am ajuns...dar m-am trezit, câteva zile mai târziu, într-un spital. Însă un lucru am învățat: întunericul, în orice fel ni s-ar întrupă - este cumplit și plin de ciudătenii și pericol. Poate, acolo, pe fundul apei, era doar o biată plantă. Dar eu am văzut ÎNTUNERICUL.

Premiul al II-lea - MOSCU MIHAELA(IXB)

Voi spune o întâmplare care mă face să cred că diavolul există cu adevărat.

Într-o zi, destul de fierbinte zi de vară - eu și mama am rămas singure acasă. Mama e o femeie puțin mai în vârstă, dar, în ciuda vârstei, în ziua aceea a muncit mult. Timpul trecea, iar afară începuse să se întunece. Eu am intrat în casă, am deschis televizorul, și mă așezam confortabil pe pat. Afară - întunericul se transformase într-o beznă totală. Noi am teptăm omul în care trebuia să ne aducă balastru, de aceea mama încă mai zăbovea pe afară. Locuim la țară, într-un sat foarte frumos - dealuri și pârâuri, aer curat...Între timp, aceea mă înșală să sosită - mama a mers în spatele casei - unde ne sunt curtea, continuată de grădina.

Eu rămasesem singură în casă, privind, în contundență, la televizor. Începuse să-mi fie frică. Fereastra de la camera mea era deschisă, chiar dacă mă uitam la televizor, am dat sonorul la mic, și auzeam că mă strigă mama. Poate avea nevoie de mine. Am făcut să aibă...

Deodată, un vânt rece a început să bată, iar cineva se afla dincolo de poarta din fața casei și zgâlțâia poarta. Am crezut, întâi, că e vecina noastră, care adesea venea pe la noi, și mă aștepta de vorbă cu mama. Poarta era împinsă rușinate de tot - nu era vecina, căci ar fi strigat - oasele celei cineva o glumă proastă? Între gard și poartă era o porțiune de vreo 10 centimetri - prin care cineva își strecurase mâna și deschisese poarta (poarta noastră o înșală încuiată). Când am zărit aceeași mână, mă speriam tare: acum nu mai priveam pe fereastră - ci eram în fața ei, în beznă, și între mine și poartă, distanța să tot fi fost de vreo 3-4 metri. De ce eram speriată? Pentru că, vedeam de parcă beznă se lumina - aceeași mână avea pielea neagră - și la noi în sat nu s-au născut negri, nici mulatri...Vedeam bine ce era: cu siguranță nu era ființă umană, căci, deodată, am văzut, în loc de ochi, două lumini de culoarea portocalei - corpul nu îl distingeam...Creatura înnebunise de-a binelea, se răsuzea în deschizătură porții, se zădărnicea cumplit, și parcă râdea în cetă, mărând și optind...Voiam să scap, dar nu puteam - voiam să fug - nu puteam, voiam să zic o rugăciune - nu puteam... Mi se legaseră toate puterile ființei mele.

Creatura își scoase din gură o limbă oribilă - și limba ajungea până la mine - da, chiar ajunseseră, mă înșală cise cu bale fierbinți, și mă tragea spre gura hâdă. Mă țârlă, până în fața creaturii, pe care, înșă, n-am mai deslușit-o decât că pe un gol de întuneric și fierbințel. Pe mână căptășeam un semn, cu vârful limbii, care era foarte ascuțit, voiam să-mi sugă sângele...Disperată, cu un efort uriaș, am smuls din minte și din suflet o rugăciune..."Doamne făc-se voia Ta!" Am leșinat... - după ce, probabil, ipasem, căci mi se deschisese, prin rugăciune, vocea. Mama era deasupra mea. Am întrebat-o dacă vede ceva. Eu îi arătam cu degetul spre poartă și-i ziceam că "EL", e acolo. Mama nu vedea nimic.

Tremurând toată, când mă așezam, pe brațe, în casă, i-am povestit totul, cu glasul întretăit de suspine. Mama a ieșit afară, zicând că se duce cu treabă. Necuratul făcuse ca mama să fie nepăsătoare. Nu știu de ce, dar ceva mă împingea să ies afară din nou. Și am ieșit, ca hipnotizată. În partea dreaptă a casei, unde noi avem via, un câine mare, negru, stătea nemișcat. Oamenii din sat - nici unul n-avea un câine așa mare. "EL", "EL" era acolo, sub chip de câine - și mă privea rușinat - parcă avea fața de om, pe care se citea preferința și răutatea. Am fugit spre casă, ipând din nou. Mama a apărut, aceeași discuție am avut-o cu ea

- dar mama parc dormita...Mi-am revenit dup multe nop i de co maruri i dup multe i fierbin i rug ciuni. V zusem pe St pânu l Iadului. De atunci, mi-e fric de câini i nu suport întunericul. i am r mas cu ceva ce nu pot numi - dar când se apropie ceva r u, eu simt asta: transpir, fac febr , stomacul parc ar fi ma în de tocat - iar în minte îmi apar locul, persoana aduc toare de r u i timpul r ului care se va face. Nu - l pot opri r ul - dar îmi pot avertiza familia.

M crede i ori ba - Diavolul exist , al turi de noi, în noi...Spune i-v rug ciunea - i mai trece i pe la Biserica ...

Premiul al III-lea - SOFRONE ANA –MARIA(IXB)

A teptam cu ner bdare acea clip . Parc mai era un veac, pân când visul meu avea s se îplineasc . De mult visam s merg la Sinaia. i, ca prin minune, profesorii colii mele (R coasa) au hot rât s facem acea excursie, de mult visat de mine... Parc-ar fi tiut c acesta era visul meu. Dându-ne ei vestea cea mare, ajung eu acas , foarte entuziasmat , i o întreb pe mama: “-Mam , pot s merg i eu la Sinaia, c to i colegii mei merg?” - dar, pe când vorbeam, am observat c mama era plâns i foarte sup rat - i-mi i r spunde, printre lacrimi:”-Dac nu s-ar fi întâmplat ca bunicul t u s moar , aveai voie - dar acum, c avem necazul sta, nu po i merge, Ana drag ...”

Eu am început s plâng, dar nu tiu cât plângeam moartea bunicului, i cât plângeam moartea unui vis...Nu-mi mai trebuia nimic - parc a teptam i eu moartea, care venise la bunicul...Dup ce l-am îngropat pe bunicul, i i-am f cut toate cele trebuitoare - a teptam s treac cele trei s pt mâni, ca s pot pleca spre visul meu, s mi-l împlinesc. S pt mânila au trecut greu, dar veni i ziua mult a teptat . Era într -o sâmb t diminea . Aveam s plec m pe la ora 7, ca s putem s ne întoarcem pe la 12 noaptea. Eram foarte vesel , dar mama, în sufletul ei, tot trist r mânea, zâmbea doar s cred eu c e bucuroas .

Pân am ajuns la Sinaia, gândul îmi era tot acas , la ce-o face mama, dac nu cumva i-o fi r u - de parc a fi putut-o ajuta cu ceva, de departe...Am ajuns la Sinaia. Acolo, totul p rea minunat, ca din poveste - deoarece nu mai fusesem niciodat pe acest t râm... Mun ii, brazii, veveri ele, aerul tare, palatele fermec toare, din apropiere... Am vizitat, cu mâna la gur , ca-n vis, castelele Pele i Peli or - ni te frumuse i de nedescris, se ar tau, ca-n basme, ochilor mei...m frecam la ochi, nu-mi venea s cred c sunt de.adev ratelea, toate...

Ziua a trecut foarte repede i m-am întors acas , pe la miezul nop ii. Mama m a tepta în sta ie, foarte fericit c m întorsesem cu bine. V zând-o, i-am s rit în gât i, strângând-o tare, i-am optit c mi-a fost dor de ea, tare dor...Îi povesteam, cu vocea întret iat de emo ie, toate minunile v zute - i mama surâdea, f cându-m din ce în ce mai fericit ...Ajuns acas , în patul meu, am adormit cu un zâmbet larg pe chip...Cine mai avusese parte de aventuri mai frumoase ca mine - i de surâsul unei mame iubitoare i cu sufletul lini tit, dup atâtea furtuni?...

- La tema a- 2-a, **PRIETENIA**, am constatat c , din p cate, foarte pu ini au ajuns la aceast experien de via , PRIETENIA, cu adev rat - i înc mai pu ini pot descrie, în cuvinte conving toare, cum o simt interior. De aceea, am acordat premiul I unei lucr ri care poate c reflect , în vorbe, ce ar trebui în eles din motto-ul splendid al lui Sadoveanu : “*Prietenia e floarea cea mai rar din lumea aceasta i cre te numai în gr dinile lui Dumnezeu, unde nimic nu se ofile te*”) – la care am ad ugat un premiu al II-lea(pentru **Mihaela Moscu, IX B**, care a conturat motivele actuale ale NON -PRIETENIEI):

Premiul I - BALAN ALINA(IXB)

Prietenia celor doi pira i

M plimbam pe malul m rii, în amurg - priveam clipa ce se scurge, odat cu zbuliumul zadarnic al valurilor sclipitoare, scâteietoare - i, în aceast împrejurare, am întâlnit, cinchit pe mal, un b trân, tare b trân pirat. Nu v mira i: da, un pirat adev rat. Care mi-a spus povestea vie ii lui.

Când era tân r, i-l chema Ion, a întâlnit, pe plaja m rii, alt tân r, pe care-l chema Gheorghe. Nu-l c utase - îl g sise. Dar tân rul întâlnit îl c utase, sim ise, mereu, c el, cel întâlnit acum, Ion, trebuia s existe în aceast lume. i tân rul întâlnit, Gheorghe, i-a vorbit tân rului Ion de o comoar pe care o îngropaser pira i vechi, acolo unde apune soarele în ocean. i-l ruga s vin dup el, în marea aventur a comorii, s aib cu cine împ r i comoara: singur, nu era nici o bucurie, s te ui i la o comoar . Au strâns bani, muncind pe rupte - apoi, v zând c nu pot strânge atâtea cât le trebuia pentru Marea Aventur - s-au f cut pira i. i-au jefuit - mult i pe mul i. i-au aflat i st pânit o corabie a lor. i-au pornit-o pe Oceanul cel F r Sfâr it - dup comoar . Au trecut prin furtuni cumplite, împreun , um r lâng um r, inim lâng inim . Pân la urm , tot c utând comoara, au e uat, pe o insul pustie. Acolo, da, minune! - acolo era COMOARA. Au s pat i au g sit-o i au admirat-o, ca doi copii, um r lâng um r, inim lâng inim . Nu- i mai aminteau de jafuri, de abordaje s lbatice, de incendii de cor bii - acum erau doi copii cumin i, care se

ineau de mână, în fața comorii mult visate. Dar cineva trebuia să rămână pe insul, și cineva trebuia să plece - așa a scris într-o hârtie de deasupra comorii, **un blestem al COMORII**. Au tras la sorți - și a ieșit, de la Dumnezeu, că Ion trebuia să plece, iar Gheorghe să rămână. "Nu fi trist, Ioane, am să vin în eu, curând sau târziu - tu a teaptă-mă. Trebuie să părăsesc comoara noastră - și când voi veni la tine, voi aduce-o, pentru amândoi." Așa a grăit Gheorghe - și Ion, cu inima frântă, stătea acum, pe plaja mării mele, și-l aștepta, bătăne în întregi, vie în întregi, zice el, e dispus să-l aștepte pe Gheorghe - care va aduce cea mai de preț comoară: pe sine însuși...

Da, era o prietenie cum rar se întâlnește: amândoi credeau într-un Dumnezeu și într-un vis. Am plecat de pe malul mării - privind înapoi, umbra lui Ion, care se lungea, tot mai mult peste valurile apusului... probabil, se va lungi atâta, până îl va întâlni, în nevăzută, pe Gheorghe...

Premiul al II-lea - MIHAELA MOSCU

În zilele noastre, cuvântul "prietenie" are în el necunoscut, pentru că Adevărata Credință începe să nu se mai găsească, în fiecare din noi s'înlăunțe o parte din Iuda - care ne întunecă mintea și ne face să gândim ca el, atunci când l-a sărutat pe Iisus, ca semn al trădării. Spun asta, din propriile-mi experiențe, triste, care mi-au marcat viața - iar sufletul meu rămâne, mereu, ca un port, ce așteaptă să ancoreze navele în el. Sufletul meu, pasare albă - care, atunci când este împrocat de sângele trădării, se simte murdar și spurcat - și se refugiază în Cerul Poeziei..."Prietenii" de azi - întâi profit, apoi te mușcă de inimă, și-ți fac o rană adâncă, după care te prădesc râzând, ca de-o glumă bună... și diavolul îți poate fi prieten?

Cel mai bine știi încerci să te cunoști pe tine însuși, cine ești, cum ești, de unde vii și încotro te duci, cum spunea pictorul Paul Gauguin - după care...să-ți alegi aproapele? - mai bine așteaptă să te aleagă el pe tine. Pe prieten trebuie să-l ajuți întotdeauna în necondiționat. Așa cum Dumnezeu te ajută pe tine. Credința, bunătața, milostenia generoasă și discretă - sunt acele calități aducătoare de prieteni. Dar eu, oare, am aceste calități - deci: eu, oare, merit prieteni? "Mi-e sete", spune Iisus, pe cruce. De **prietenie adevărată**, spun eu.

- Cam la fel stau lucrurile și cu eseurile de la tema a 3-a, despre **MODELUL(MODELELE) FORMATOR(FORMATOARE) AL(E) PROPRIEI MELE PERSONALITĂȚI**. I. Avem, aici, doar două premii meritate:

Premiul I - UNTEA ROBERT(IXA)

Modelele din viața mea sunt: tata, bunicul și străbunicul. Pentru că toți sunt tâmplari și mi-au învățat și pe mine să iubesc, până la sfîrșenie, tâmplăria. Și Iisus a fost tâmplar

Primul care a fost tâmplar, la noi, a fost străbunicul meu. Când a murit străbunicul, bunicul și-a luat sculele de tâmplar - cu care, acum, lucrează tatăl meu. Când o să fiu mare, toate aceste scule vor fi ale mele. Voi fi, tu sigur, un tâmplar vestit, care nu și va face de râs nici tatăl, nici bunicul, nici pe străbunicul.

Într-o zi de toamnă, nanul m-a întrebat ce-o să fac, când o să fiu mare. Eu i-am răspuns că-mi voi face tâmplar, ca tata, bunicul, străbunicul...Crescând, am început să-l ajut pe bunicul la îndreptat cuie. După un an, l-am ajutat să bată arcurile la dormez, și l-am ajutat să facă un geam...Se lipea tâmplăria de mine, parcă anume m-a teptaser lemnul și sculele...

Ceva mai târziu, pe la 12 ani, am învățat să fac singur o dormez, pe la 13 - am făcut singur uși și ferestre... Pe la 14 ani, am fost cu bunicul la un om, să-i facem acoperișul. Acolo am învățat cum poți să faci un acoperiș de casă, cum să așezi grinzi, cum să bătă scândura și cum să faci o cameră. Anul trecut am învățat să tai butuci, să fac scânduri la circular: tot anul am învățat să trag scânduri la abric. De la tata am învățat să zidesc, să tencuiesc, să fac un mortar, să zugrăvesc...Nu mi s'întipăci singur în neputință, în lumea asta: eu știu să-mi fac casă - nu mi-e frică de vremuri, de oameni. Totdeauna, oamenii vor avea nevoie de mine, oriunde, dar, în primul rând, aici, unde m-am născut, unde au stat tata, și bunicul, și străbunicul, care mi-au făcut acum mie loc în viață. Totdeauna oamenii vor avea nevoie de casă, de lemn lucrat. De mine, adică, cel care-i poartă în mine pe **ME TE UGARII NEAMULUI MEU**.

Premiul al II-lea: BALAN ALINA(IXB)

Fiecare om, la începutul vieții, își alege un model, pe care să-l urmeze - până ce el însuși are să devină propriul său model. Urmând, evident, Modelul Modelelor - Pe Iisus Hristos-Dumnezeu.

Puini sunt oamenii originali și buni, în același timp - pe care să-ți poți urma, ca pe un ghid al vieții tale, oamenii care să-ți poată îndruma pașii către o viață plină de realizări.

Ce e mai important - e misiunea cu care ne na tem, pentru a realiza o parte din istoria întregii omeniri.

i eu am un model, pe care îmi doresc s -l pot urma. Sunt mândr de el: e o persoan apropiat de mine, suflete te, dar la distan - i ca vârst , i ca geografie.

El este nanul meu, Dumitru Balan, din Bucure ti. S-a n scut la Burdujeni, jud. Suceava, într-o familie nu prea înst rit . De mic a fost pasionat de literat ur , citea foarte mult, cump ra c r i , pe care le citea cu pasiune - i compunea, el însu i, poezii - adev rate succese. Din p cate, poeziile s-au pierdut, definitiv, într-un incendiu. Se uita cu ochii în lacrimi, cum fl c rile mistuiau, odat cu casa , i “poezioarele-prostioarele” - dar, mai cu seam , pre ioasele c r i, atât de cu greu cump rate...

Nanul a avut ansa s fac facultatea la Moscova, în Rusia, unde a studiat Limba i literatura francez i Limba i literatura rus . Dup câ iva ani, înv ase atât de bine rusa, încât a tradus , foarte bine, marile poezii ruse (Pu kin, Lermontov, Esenin etc.) în române te. Este un om foarte cult i foarte modest, totodat . Numele lui a ap rut în “Kratkaice literaturnaia en iclopedia”, de la Moscova.

Toat via a, i-a cump rat c r i i cred c înc - i mai cump r . Pot spune c e depozitarul unui fond de documentare de specialitate(literatur rus , francez , român etc.) - fond extrem de bogat. Cât prive te poezia rus - st pâne te o adev rat “banc de date”, o documentare aproape complet . Pur i simplu, toat casa pare a fi un depozit de c r i, reviste - care acoper tot locul...dulapuri, ifoniere, sertare, chiar por iuni de parchet...O adev rat bibliotec de filologie rus , francez , român .

Venind la Bucure ti, a devenit profesor universitar i membru al Consiliului de Conducere al Asocia iei de Prietenie RO-AZER. Este un om important, a cunoscut scriitori renumi i i el însu i e o persoan respectat în Rusia i România(mai mult la Bucure ti...).

Eu sunt foarte mândr de nanul meu i m consider, prin existen a lui, o fiin norocoas . E fratele bunicului meu - e fratele sufletului meu. Avem în comun pasiunea pentru literatur i, în special, pentru poezie. De i vine foarte rar pe la Adjud, co munic m prin telefon, scrisori - distan a fizic nu e o piedic , noi nu ne putem uita unul pe altul.

Mi-ar pl cea s fiu ca el. tiu c i-a scris, deja, povestea vie ii lui. E frumos ca o lume întreag s afle despre povestea vie ii noastre - s-ar putea s ajute multora, experien a de via , m rturisirile nanului meu c rturar.

Mie îmi va l sa nanul întreaga lui comoar de c r i, pentru c , din toat familia, numai eu sunt pasionat de literatur . A a mi-a spus:”Într-o zi, toate c r ile astea vor fi ale tale!”

Atât de intens tie s -l conving pe cititorul c r ilor lui! Poeziile i orice rând scris de el ofer siguran i lini te sufleteasc i dragoste cople itoare de oameni i de lume. Ce model mai bun a putea avea în via ? Nimeni, nicidecum i nicidecând nu-mi va putea schimba p rerea despre i încrederea în modelul ales de mine. A vrea, din tot sufletul, s -i urmez exemplul, s ajung , i eu, model pentru al ii, i al ii s fie mândri de mine...s se întrebe cine sunt? ce am s fac? - i, astfel, misiunea mea pe p mânt ar fi împlinit .

câte o poveste pentru cine are urechi de auzit (sau: O altfel de lec ie de dirigen ie ...)

ÎMP RATUL CEL NEDREPT (poveste persan)

A fost odată un împărat foarte nedrept. Urmase unui înger de împărat și relativ drept. Dar el era din cale-afară de nedrept.

Pentru cea mai mic greșală, sau fărâncăciună, palatul și al lui reteza, zilnic, zeci de capete. Numai din pricina culorii ochilor, care nu plăcea, în acea zi, împăratului nedrept - în ceaune uriașe cu ulei clocotit erau fierți, de vii, zeci de nefericiți. Fie și numai când se petrea ceva, sau când avea dispoziție proastă - împăratul cel nedrept îi spunea câte unui curtean din cei înmărmătiți să-i firească:

-Ia stai așa! - și-i scotea un ochi. Apoi:

-Nu ești deloc simetric, nătrule! - și-i scotea, cu hangerul, sau chiar cu degetul, și pe celălalt.

Sau:

-Ia așa -te în profil! - și-i reteza, cu o lovitură scurtă în miază, nasul.

-Acum e mai bine, dar parcă tot îți atârâna prea multe! - și-i reteza și-o ureche.

-Ei, de unde atâta sânge în tine, ticălosule? Ia să vedem, unde-l ascunzi? - și-l împinse în două pe bietul curtean-papagal.

Se luaseră de gânduri oamenii. Unul dintre ei a spus, cu glas tare, într-o zi, în plină cetate de scaun:

-De ce l-am mai asculta pe acest împărat nedrept?

Ceialtă se uită unul la altul, și tăcuseră, înspăimântați.

Se-auzeau ciocanele pietrarilor, care în lău palat - și, peste tot, se-nălău fumurile furnalelor, unde erau topite aurul, din care se turnau turlele palatelor și moscheelor - argintul, din care se turnau ferestrele - și arama, din care se turnau grelele și meșteșugurile porii. La fel, pe nicovale glăsuiau ascuțite metalele pentru arme. Se auzeau clinchetele din atelierele sticlărilor și giuvaiergiilor, care țiau și migleau, potrivit podoabele și urii candelabrelor - ori ferestrele colorate, cu vitralii. Zgomote, seci și ritmice, scoteau teslele și rindelele, precum și felurite le cu ite ale lemnarilor, care erau tocmești pentru sculptarea fastuoasă tot mai falnică și complicate mobile, scrinuri, tavane împodobite.

-De ce l-am mai asculta pe împăratul acesta nedrept? - repetă omul care îndrăznise să spargă țărâna.

-Taci, nelegiuitul, că și pierzi capul, și ni-l pierzi și pe-al nostru! - strigă, în nopți disperate, căiva oameni, din apropierea rîșnătitului.

-De ce să tăc, a-a-i: de ce să ne mai supunem nedreptății unui împărat crud? - întări, strângându-și pumnii și ridicându-i în sus, altul.

-De ce? Chiar, de ce? - se treziră, rînd pe rînd, zeci de voci, apoi sute, mii... și, ieșind din curțile geometrice ale palatelor, dintre turnurile cilindrice ale moscheelor, din adposturile circulare ori dreptunghiulare ale atelierelor și caselor - se adună în piață - care, din pricina mulțimii umane, își spargea marginile - devenind, acum, informă.

și oamenii își ridică brațele, ridică pumnii în sus, îl blestema pe împărat, care stătea drept și disprețuitor: împăratul îi privea de sus, din foi orol romboidal - pe oamenii ce se depărtau de palatul său, și - și lovea coapsa cu iataganul. Îi spuse, mîrșit - umilului și lău ostent:

-Se vor întoarce, n-ai grijă! Ascute-ți, în continuare, palatul! Nu cumva să și piardă sprinteneala...

În pâlcuri de câte o mie ori două mii, oamenii ieșiră - puzderie - din cetatea de scaun a împăratului cel nedrept - îndreptându-se, prin pustiul, galben de nisipuri stărnite, spre al doilea oraș ca mîrșă al împărăției. Un oraș de care-i desprăreau sute de leghe de sete, de foame și freametă, de dureri și neliniști ale deertului.

Pe drum, la popasuri, în preajma oazelor, oamenii se încierau, tot mai des, pentru culcurile mai aproape de apă, ori pentru o vită răcită, pe care o revendicau mai mulți deodată.

-A mea-i!

-Ba-i a mea, dă-te la o parte, că-s mai tare și te spintec!

și, pentru că nimeni nu se încumeta să se ridice judecător și arbitru al pricinilor - oamenii, după lovituri ineficiente și neputincioase cu pumnii - scoteau de sub poala burnuzurilor arme țioase, furate în capitala uitatului împărat nedrept - și sângele curgea tot mai des, mai febril, parcă vesel și nerbdător să se vadă odată ieșit afară din trupurile aprinse. De prea multă vreme stătea ascuns...

Pentru câte o femeie, cu ia macul smuls de pe față, se încierau tabere întregi - sute, apoi mii de combatanți - ajungându-se la confruntări și ciocniri de armate, tabere întregi.

și oazele, cândva limpezi, binecuvîntate și îmbietoare de tot ce e viață - erau acum astupate de cadavre. Brațele celor care vărsau sânge osteneau, apoi cădeau, odată cu trupurile ce le împingeau înainte,

spre piepturi potrivnice. Ii alte bra e, din urm i din l turi, se ridicau, din ce în ce mai aprig i mai absurd, cu cât se uita prima pricin a v rs rii de sânge. To i erau împotriva tuturor - i nimeni la mijloc.

Ajunseser , în perpetuul r zboi, c se ridicau bra ele instinctiv, f r motiv, împingând hanger ori iatagan, într-un piept sau gâtlej - doar pentru c pieptul ori gâtlejul st teu între ochii însp imânta i ai celui trezit cu arma strâns în pumn - i soare.

Dup câteva zile, din imensul popor care se dep rta, furios i blestemând, cu pumnii ridica i spre cer i ochii scânteind de inspira ia sfânt a libert ii - nu mai r m seser decât câteva sute de singuratici, s lb tici i i hoinari - care se fereau, precum fiarele obosite, unul de altul - cu ochi sângero i i dispera i, înnebuni i de disperare i neputin .

Zdren e de oameni, cu perii zbârli i, precum blana jivinelor ciom gite cumplit, spre a fi îmblânzite - se strecurau, prin noapte, ca umbrele, înapoi pe poarta cet ii de scaun - ov ind, supuse, spre palatul torturilor i cruntelor nedrept i.

Dar i spre locurile de munc , pe care le p r siser (trud rotund , de sclavi disciplina i cu rost) - i dup care tânjeau secret, acolo, atunci, în de ertul buim celii haotice - locurile muncii geometrice, locurile ca ni te bune tipare ale supunerii.

Crudul i nedreptul împ rat st tea în foi orul romboidal al palatului - acum era rezemat de iataganul hapsân, fulgerând în soare - i zâmbea ca un sfinx p gân. Îi privea de sus pe cei ce nu tiuser s - i arbitreze libertatea - i-i spuse c l ului, cu o oapt scurt , s - i preg teasc de lucru palo ul lat.

poveste de **ADRIAN BOTEZ**

paradidactica

REALITATEA DUBLEI (I PARALELEI) DIREC IUNI, LA GRUPUL COLAR AGRICOL - ADJUD

Sensul primordial al cuvântului **director** (din latinescul **director-direct ris**) este: **aduc tor (d t tor) de sens, de direc ie (ontologic /spiritual) - spre CALEA DREAPT** . În mod normal, **director** presupune un singular - altfel, riscând a se merge(de c tre “mul ime”, “p lebe” etc.) în direc ii diferite, rupte semnificativ(i axiologic) între ele (precum “atelajul”broa tei, racului i tiucii...). Dar, dac **directorul-cu-direc iune** devine înainte-merg torul i semnificatorul **c ii rele** - sau nu al celei **suficient de bune**?Ce-i de f cut? to delaiei?

Din seara de 21 ianuarie 2004(seara primului Consiliu profesoral din semestrul al II -lea), în mod natural, la Grupul colar Agricol-Adjud, au ap rut dou c i, disjuncte semnificativ i axiologic: I - **calea manageriatului colar f r educa ie i f r cultur** - i II - **calea educa iei i culturii colare, f r manageriat**(explicit). Acestor c i le corespund: I - **direc iunea managerial** (adic , aceea care are grij de banii institu iei, s fie investi i în ceva strict material - ex.: podele, ferestre, bagdadii etc.) , numit i **direc iunea oficial a G. .A.-Adjud** - cea care s-a pronun at (în plin Consiliu profesoral), perfid, pentru desfiin area revistei Grupului colar Agricol-Adjud - revista CONTRAATAC - n scându-se astfel, spontan i natural, pe cale de consecin : II - **direc iunea de educa ie i cultur (care propune i face investi ii în SPIRIT)** - **neoficial** .. Cum s-a pronun at prima direc iune, pentru na terea(PRIN DISJUNC IE) a celei de-a doua? Prin refuzul brutal i categoric al celui mai mic ajutor: **cel al multiplic rii revistei colare CONTRAATAC**. Men ion m c ultimul num r(nr. 11, pe septembrie -octombrie 2003), noi, redactorii revistei CONTRAATAC (adic , **directorii educativi i culturali REALI ai Grupului colar Agricol-Adjud**) l-am scos la **URBIS** - AP i **CANAL** - Adjud. Revista colii - scoas , de **direc iunea managerial** - la “canal”...Uite unde duce manageriatul f r de cultur ...Uite a a se produce sciziparitatea, într-un mediu ambiguu structurat, în privin a finalit ii apari iei i afirm rii Spiritului.

N-avem inten ia s ne l ud m cu existen a i cu rezultatele noastre “revistologice”. Înregistr m, sec: revista CONTRAATAC a ap rut în anul colar 1999-2000, ca necesitate cultural-educativ : s-a dorit, de c tre subsemnatul, un r spus la provocarea spiritual a anului EMINESCU. De aceea, primul num r al sus -

numitei reviste s-a i intitulat: **MANIFESTUL EMINESCU**. Sponsorizare: O(zero), atât din partea colii, cât i de aiurea. Revista se autofinan eaz , prin vânzarea c tre elevi. Pân în prim vara anului 2003, direc iunea managerial a liceului ajuta revista prin multiplicarea a cca. 100 de exemplare, a c ror hârtie o cump ra subsemnatul, din fondul alc tuit prin vânzarea revistei. Redactarea pe calcula tor i tehnoredactarea au fost realizate, la început, prin sprijinul G rii -Adjud(ing. Iva cu Ion) - apoi, de la num rul 3, la nr. 10 al revistei, tehnoredactarea i scanarea imaginilor au fost f cute de ing. Romanov Dan(din pur prietenie pentru subsemnatul). Scanarea, la nr. 11 - de c tre d-na prof. Gabriela Pu ca , tot din spirit camaraderesc. Redactarea computerizat , de la nr. 3, pân în zilele noastre - o realizeaz subsemnatul. Apari ia ultimului num r(nr.11 - cu problema multiplic rii) se datoreaz sprijinului ing. Susanu Felician, prieten cu subsemnatul. Dup cum sper m a se vedea clar, revista ie ea, pân acum, datorit sprijinului **oricui**, înafar de al **direc iunii manageriale** a liceului. Iar, din prim vara lui 2003, nici multiplicarea nu ne -a mai fost asigurat **de direc iunea managerial (de i G. .A.-Adjud are dou xeroxuri performante!!!)** - din motive de **iradiere**. A **direc iunii manageriale**, fire te. (De fapt, motivele sunt mult mai meschine, pentru a merita s le rostim aici...).

Exemplarele revistei(cca. 100) se împart în dou categorii: I - **exemplare pentru vânzare**(cca. 60) i II- **exemplare gratuite**, pentru reclam i pentru colaboratorii permanen i ai revistei - cca. 30-40 exemplare. La pre ul de cca. 20.000lei /per cca. 40 pagini de rev ist (am început cu ...5.000 lei/per 8 pagini de revist): 60ex.X20.000lei=1.200.000 lei: consuma i pentru hârtie xerox(4 topuri de hârtie[minim!] X cca. 300.000lei=1.200.000lei) i pentru **coresponden a de reclam (plus alte consumabile)** - rezult clar c **...se”reclam ” bani din buzunarul redactorilor, spre a putea ap rea (i a se putea prezenta) - revista. Care bani s-au scos din propriul nostru buzunar i - s-au dat. Punct.**

Atitudini(externe colii G. .A.-Adjud), atât fa de materialele(problematizante , unele chiar erudite) ale profesorilor, cât, mai cu seam , fa de “zborurile”, minunat planate, ale elevilor cenaclului revistei CONTRAATAC:

a- doamna inspector teritorial, prof. Lupu Maria, afirm textual, în urma inspec iilor f cute la G. .A.-Adjud:**”O coal cu revist colar tr ie te, sufl , EXIST !”**. Calificativul “foarte bine” a fost acordat colii noastre, în noiembrie 2003, de c tre brigada de inspec ie(frontal) a I. .J. - Vrancea - nu pentru “Uzinele G. .A.-Adjud”, nu pentru tehnologia i dota rea de vârf ale G. .A.-Adjud - ci pentru munca onest , îndârjit (pân la înc p ânare) i eficient a cadrelor didactice(majoritatea, i dirigin i), la catedr i laborator(da, mereu noi, “infanteria”...), pentru bun voin a, disciplina i str duin a în munc a unora dintre elevi , la clas - i pentru...revista colar CONTRAATAC;

b- “produc iile” literare ale elevilor no tri sunt publicate în reviste literare serioase, ale “seniorilor” - atât în jude ul Vrancea (în **Gazeta literar vrâncean** - Pâslariu Dana i Solomon Emanuela - actualmente, absolvente), cât i extra-jude ean - la Deva: în **Ardealul literar**, condus de cultur Valeriu Bârg u: Bort Diana(XC), Mih il Ion(XIA), Rusu Elena(XIC), Ghini Iuliana(XIC);

c-singurul critic autentic (i de autentic autoritate moral-spiritual , la nivel de Românie actual) din jude ul Vrancea, prof. Mircea Dinutz, despre revista CONTRAATAC:**” M ÎNCLIN ÎN FA A CON INUTULUI REVISTEI”**(scrisoare personal);

d-spiritul erudit num rul 1 al Vrancei, prof. Florin Paraschiv - redactor la revistele **Oglinda literar** i **Gazeta literar vrâncean** : “ Oameni de atitudine, Adrian Botez i echipa, lupt împotriva sclerozelor ierarhic-administrative (...).Solid înc rc tur religioas (...).Gândul ne poart spre o celest carte a Simonei Weil, **La pesanteur et la Grace**(...) - materiale dure, sarcastice, calde(...). Sper m în bune rezultate ale genera iei(...) . Se face, a adar, substan ial educa ie la Adjud(...)”(**Gazeta literar vrâncean** , nr. 246, dec. 2003); în plus, F. Paraschiv citeaz din poezia(publicat în CONTRAATAC) lui **Mih il Ion(XIA, G. .A.-Adjud)**, în propriul s u studiu de specialitate, **Dublul**, din ianuarie 2004, **Oglinda literar** - pentru a ilustra criza psiho-ontologic i disperarea extrem a tinerei genera ii de poe i români;

e-apar cronici despre revista CONTRAATAC pân i în exclusivista revist **Salonul Literar**, condus de prof. Culi U urelu.Remarca i (de ambii ziari ti vrânceni, prof. F. Paraschiv i prof. C. U urelu) - (în ordine strict alfabetic): elevii Bobeic Silviu(XIB), Bort Diana(XC), Dasc lu Iuliana(XD), Ghini Iuliana(XIC), Ivan Simona(XC) i Mih il Ion(XIA) - ambii, chiar cu “excele ”..., Moraru Cristina(IXA), Moro an Cristina(IXA), Moscu Mihaela(IXB), Rusu Elena(XIC), Sofrone Ana -Maria(IXB) - chiar cu “osebire”...Pentru poezie, proz , eseu satiric... Mai bine de 10 elevi(din mediul rural, cu prec dere...) au fost lua i în seam de aceast lume -jungl , au fost sco i COMPLET din anonim, prin paginile puse la dispozi ia lor, elevilor, de revist a CONTRAATAC; **LI S-AU DAT MOTIVE S**

**VISEZE, SĂ NU DISPERE, SĂ GÂNDEASCĂ, SĂ-ȚI IMAGINEZE LUMI
MAI BUNE, SĂ SE DESCOPERE ÎN PERFECȚIUNE, CA OAMENI DE SPIRIT
- SĂ MUNCESC ONEST ÎN TRĂDĂCÎNIE ÎN MOD CREATOR,** chiar “sub
vremi” deosebit de posomorâte; dar, și pentru un cadru didactic, publicarea de materiale
într-o revistă pe care o citesc (prezumtiv, măcar) și colegii de specialitate,
implică refuzul plafonării profesionale, autostimularea pentru creșterea și
cercetare, adică o ansă pentru amânarea (chiar anihilarea) morții spirituale;

afăpturări (și exprimarea dorinței de a reproduce, în paginile lor, anumite pagini ale
CONTRAATAC-ului adjuvante) și de la redactorii excelenței reviste tradiționale tilor(continuatori ai
liniei “GÂNDIRISTE”) din România, **PERMANENȚE - București**;

g-de la Timișoara, prof. Silvia Dulea, redactor-șef al revistei **FOCUS-ET**, a Liceului Electrotimiș, numai cuvinte bune - și recunoașterea valorii superior-spirituale a revistei CONTRAATAC; acelea și cuvinte de apreciere și de la Iași, Galați, Bacău etc.;

h-în fine(dar nu cel din urmă), Victor Oprescu, **secretarul Societății Românești de Antroposofie - București - eminentul traducător (în română) al operei lui Rudolf Steiner, purtătorul mondial al antroposofiei**, îmi exprim (în corespondența lunară și bilunară - chiar, pe care o susținea subsemnatul, cu domnia-sa, până în februarie 2003, când Victor Oprescu a trecut într-o lume mai bună) entuziasmul pentru conținutul ideatic al revistei CONTRAATAC - și afirm că “mai există speranță pentru tânără generație, dacă ni te tineri, aproape copii(DAR DEJA MAI MULT DECÂT COPII) încă gândesc (între pagini de revistă) atât de frumos, profund și curat.”

De peste tot, chiar de la nivelul MECT - recunoașteri, aprecieri pozitive și îndemnuri de a continua, de a nu lăsa să se piardă și să se stingă elanurile vii ale acestor tineri, strănuiri, de subsemnatul și de “echipa” redacțională, în **Cenacul revistei CONTRAATAC**. Se subliniază, de la nivelul MECT, de la nivelul Inspectoratului Școlar-Vrancea(însoțit domnul inspector general Enache Mândrescu!), că revista noastră școlară face o bună și complexă educație tinerilor - și s-o înțelegem tot aia!

De la București, la Timișoara și Galați - toți simt EXISTENȚA(și chiar **nevoia!**) CONTRAATAC-ului.

Ce concluzie poate avea acest articol? Una singură: realitatea obiectivă de la G. A. -Adjudea creat premizele **dublei și paralelei direcționale. Dubla**, pentru că două sunt “curențele” de opinie și opțiuni:**I-curentul relei-credințe și antispiritualist**, care se sprijină doar pe grosimea de obraz - **II-curentul bunei-credințe, mai exact, al credinței că “profesor” înseamnă un misionar, un apostol, vestitor al Cuvântului-Dumnezeu(non-partinic - căci Dumnezeu nu e parte).** și **paralela**, pentru că primii sunt, totdeauna, “paraleli”(adică, total insensibili față de Adevăr, Educație Creștină și Cultură Autentică) cu ceea ce constituie obiectul muncii și misiunii celor din categoria ultimă. Vor rămâne, de o parte, **I-directorii-manageri (oficiali)** - care asigură spațiul de “existență”, de fapt, **de lucru** - celeilalte părți - adică **II-directorilor de educație și cultură (neoficială)** - CARE NU SUNT, ÎN NICI UN CAZ, doar redactorii revistei CONTRAATAC, ci toți “dascălii” de bună-credință, harnici, buni profesioniști - și, dacă se poate, mai puțin poltroni, și cu mai multă prestanță și personalitate. Nu de alta, dar cum s-îi îndrumi pe alții, dacă, adăpostit și în-fundat cu nasul(din diverse motive) după/în posteriorul altuia(director-manager, să zicem...), nu poți să vezi tu însuși - CALEA?...

și, și nu cumva s-îi uităm, că ci abia ei EXPRIMĂ MIRACOLUL DIVIN: **elevii** (nu toți, evident - puținii, dar surprinzătorii) sunt (prin dorința lor de creștere, prin întrebările lor zilnice: “Când apare revista? Când aparăm și noi în revistă?”etc.) - mai aproape de viziunea CĂ ÎN DREPT!!! - decât **unii (din fericire, extrem de puțini, dar...jenanți)** dintre cei ce-și spun, cu pretenții în aer, “profesori”, “îndreptători”de/spre CALE. Oare nu pune pe gânduri că în vecii **trebuie** (că **pot** - tiam...) să se transforme, neîfîrșesc de devreme, în “învățători”-(îndreptători-**rectori**) de/spre CALE?...Prin interesul lor pentru Frumos, Adevăr și Bine - adică, pentru VIZIUNEA LUMINII-HRISTOS. Nu negăm necesitatea și importanța managerilor - administratorilor în coală - **dar nu este posibil să administrez...administratori, și s-îi zici, acestui fenomen aberant, “coală”**: cineva trebuie să facă, în coală (dacă tot îi zice **coală**) și **educația** elevilor, adică să le formeze și să le lefuiească spiritele și sufletele. Coala are nevoie de OAMENI PENTRU FORMAREA DE ALI OAMENI - și aici, **oamenii**, apar și se dezvoltă ÎN PRIMUL RÂND prin **mijloace spirituale**. Pe acestea din urmă le aduce, le asigură - **și** revista CONTRAATAC.

Deci: revista CONTRAATAC va ...contraataca în continuare, mereu - revista CONTRAATAC se va preda numai când i se va termina muni ia de duh, sensibilit i i suflete (suflete de tineri, generoase i cre tine: în definitiv - ce, parc tefan cel Mare i Sfânt n-a fost i el un ...CONTRAATACATOR?... - i a ajuns în CALENDARUL ORTODOX - i-n ISTORIE! - e drept, i dat afar , pe u a din dos, de “manualagiii” de azi...) . **Dar nu mai înainte de aceasta!**

Dup pilda lui Hristos - ne rug m, pentru to i prigonitorii revistei noastre, din suflet i cu vorbele consacrate de Mântuitor :”Iart -i, Doamne, c nu tiu ce fac!”

i acum, ar trebui s urmeze o semn tur cam a a: **Direc iunea cultural-educativ (neoficial) a G. .A.-Adjud, Redac ia înc neînvinsei reviste CONTRAATAC...**Dar, pentru conformitate i în spiritul codului deontologiei profesionale, semnez doar eu:

prof. dr. **ADRIAN BOTEZ**

istoria m rturitoare

(comemorare) TEFAN CEL MARE I SFÂNT (1457-1504) - REPER SACRU AL ISTORIEI NA IONALE

“În ziua de 2 iulie 1504, tefan-vod cel Mare se stinge de o moarte blând la Suceava, în des vâr ita pace m rea ce se boltea asupra întregii ri, pe stâlpri puternici ai biruin elor sale...”

Gândul lui de în elepciune se stinsese, în sfâr it, sau, mai curând, el se cobora ca o raz de bucurie asupra tuturor , trecea ca o binecuvântare asupra bog iei la nurilor i frem ta ca o amenin are pentru vr jma ii viitorului , prin frunza p durilor ce ocrotiser i meniser luptele înving toare. Glasul lui nu se mai auzea, îns - i icoana lui nu mai st tea înaintea nim nuia...

Dar amintirea sa a luminat totdeauna , în Marea Biseric a con tiin ei Neamului. Uneori mai tare, alteori mai slab, dar nici un vânt n prasnica n-a putut-o stinge. i ast zi ea se înal puternic , în marea flac r de mândrie i recuno tin ce porne te din toate inimile noastre...”

Cu aceste cuvinte deschidea N. Iorga cartea dedicat lui tefan cel Mare i Sfânt, în anul în anul în care se împlineau patru secole de la trecerea la cele ve nice a marelui domnitor(1). În acest an, în ziua a doua a lui Cuptor, ara î i adun , înc o dat , fiii r t c itori , pentru a cinsti memoria Binecredinciosului Voievod tefan cel Mare i Sfânt, de la a c rui trecere la dreapta Tat lui Ceresc se împlinesc cinci secole. Este, f r îndoial , un bun prilej de reflec ie i de aducere aminte a Epopeii Române ti , reali zate de voievodul moldovean, cel care se stinge din via ca un “apus de soare” str lucitor i care “ **credea în puterea i viitorul rii sale** i în ocrotirea lui Dumnezeu, c ruia I-a ridicat patruzeci de l ca uri de închinare”(2)(N. Iorga).

Domnia lui tefan începea la cap tul perioadei cuprinse între anii 1432 -1457, pe bun dreptate considerat cea mai dureroas din istoria Moldovei, îns , “dup tot acest zbucium, domnia lui tefan cel Mare a venit ca un balsam pentru un trup i un suflet pline de r ni” (3). În cele dou decenii i jum tate care s-au scurs între moartea lui Alexandru cel Bun i venirea la domnie a lui tefan cel Mare, Moldova a cunoscut 16 schimb ri de domni. Luptele intestinale între partidele boiere ti i aprigele înfrunt ri în jurul tronului au aruncat Moldova în apele învolburate ale pieirii.

Despre originea i anii de pân la urcarea pe tron a lui tefan se cunosc câteva lucruri fundamentale, pe care istoricul C. Rezachevici le sintetizeaz astfel:”Fiu natural i asociat la domnie al lui Bogdan al II-lea, în 1450-1451(tat l s u, domnitor al Moldovei între 1449 -1451, ad. ns. C.M.), n scut din leg tura cu Oltea(Maria, nume luat la c lug rie, înaintea mor ii), ce nu a fost **doamn** în secolul al XV-lea, i nici m car **cneaghin** (femeie m ritat , apar înând boierimii), care nu provenea din ara Româneasc (Oltea nu are leg tur cu Oltenia, toponimic care apare dup 1718, poate mai degrab în zona <<Olteni>>, din sudul inuturilor Tecuci i Covurlui, la est de Putna milcovean , reprezentând o c olonizare prestatat din ara

Oltului(F g ra), ci probabil din p r ile Borze tiului, ale Bac ului, unde a copil rit tefan cel Mare i a ctitorit o biserica la Borze ti, în 1493-1494, în amintirea p rin ilor s i(...).

Între fiii i fiicele Oltei, moart la 4 noiembrie 1465 i înmormântat într-unul din l ca urile succesive ale mân stirii Probota(Pobrata) , tefan, fiul lui Bogdan al II -lea, a fost ultimul n scut. Data când acesta a v zut lumina zilei nu e cunoscut . A fost plasat între anii 1437 -1439, mai probabil 1438. După decapitarea tat lui s u la Râuseni, la 15 octombrie 1451 i pân la ocuparea domniei în aprilie 1457, putem doar presupune care a fost itinerariul lui tefan. S-a retras, împreun cu rudele dinspre mam i unii boieri ai lui Bogdan al II-lea în Transilvania, fie în ara Bârsei-Bra ov, fie la castelul din Hunedoara, oricum, având al turi, în Ardeal, pe Vlad epe , ruda sa dinspre tat (mama lui Vlad era o fiica a lui Alexandru cel Bun, după o relatare din 1438), i acesta retras la Suceava , unde se aflase înc din 1449, i aflat într-o situa ie precar , cum se tia la Buda, la 16 februarie 1452(...).”(4)

La începutul lunii aprilie 1457, tefan intra în Moldova pe Valea Siretului, având cu sine un deta ament muntean , oferit de Vlad epe , cât i moldoveni din ara de Jos, ob inând împotriva domnitorului Petru Aron, uciga ul p rintelui s u, victoriile de la Dobje ti(12 aprilie) i Orbic(14 aprilie) , Petru Aron fiind nevoit s se refugieze la Cameni a, în Polonia. Pe câmpia de la Direptate, si tuat în zona Mirce tilor, din inutul Roman, tefan a fost proclamat domn legiuit al rii, de c tre Adunarea st rilor întrunite i “a luat schiptrul Moldovei”(5), după ce a primit ungerea(**pomoianie**) din partea mitropolitului Teoctist.

Pentru a împiedica eventualitatea unei interven ii din exterior, organizate de Petru Aron, cu sprijinul boierimii care îl înso ea, tefan încheie, la 4 aprilie 1459, la Overchel u i (pe Nistru), un tratat prin care ob inea îndep rtarea lui Petru Aron de la hotarele Moldove i, obligându-se, în schimb, s primeasc pe boierii pribegi i s le restituie <<drepturile i ocinile>>(6)

Criza politic intern din perioada anterioar prejudiciase integritatea teritorial a Moldovei : în timp ce Hotinul , în nord, ad postea o garnizoan polon , în sud, cetatea Chilia era ocupat de o garnizoan maghiar . Din momentul în care tefan socotise c situa ia intern a Moldovei era consolidat , va ac iona, începând din 1461, pentru recuperarea celor dou cet i. La 23 ianuarie 1465, voievodu l Moldovei intra în Chilia(7), reintegrând cetatea în sistemul economic i militar al Moldovei.

Se observ , a adar, c , în primii ani de domnie, tefan a ac ionat în direc ia refacerii i consolid rii statului moldovean. A a cum , cu juste e, afirma t. S. Gorovei, “nu tim dac tefan cel Mare venise atunci cu un plan precis alc tuit pentru înt rirea rii i consolidarea pozi iei sale interna ionale. Dar evenimentele care au urmat par a fi elementele unui asemenea plan. Geniu politic, diplomatic i milit ar, el a tiut s adune în jurul s u categoriile sociale interesate în restabilirea ordinii i a autorit ii centrale”.(8)

Trecerea Chilie în st pânirea Moldovei a provocat reac ia Ungariei. La mijlocul lunii noiembrie 1467, oastea maghiar , avându-l în frunte pe regele Matia Corvin, p trundea în Moldova, prin Valea Oituzului, aducându-l în suita sa pe Petru Aron. În fa a primejdiei maghiare, moldovenii s -au strâns, ca de atâtea ori, în jurul marelui lor voievod: “Unii se luptau s tui, be i, din fal , d in credin a pentru rege, din setea de a tr i, de a vedea pe ai lor de acas ; ceilal i veniser s r stoarc oboselile lor, suferin ele s rmanilor arunca i , în decembrie, pe potecile înghe ate ale muntelui, jignirea adus domnului lor, amenin area de nimicire sau de îngenunchere aruncat rii. Ziua singur descle t bra ele ce se strâneau cu furie: ea arat învin ilor pe unde s fug (...). Iar craiul nu mai c l rea în frunte, ca un tân r erou ce cucere te jucându -se: îl duceau pe targ . El avea trei r ni pe dânsul, i fierul unei s ge i r ne ti îi r m sese, nu în fa , ca s se poat mândri, ci în spate”(9). E ecul campaniei maghiare, prin marea înfrângere suferit de rege la Baia(14 decembrie 1467), demonstrase Europei puterea Moldovei lui tefan. Prelu ând ini iativa, domnul Moldovei a întreprins, în 1468-1469, expedi ii de represalii, în cursul c rora, în împrejur ri neclare, Petru Aron, uciga ul p rintelui s u, este prins i executat.

Sfâr itul b t liei cu maghiarii nu a adus cu sine o perioad de pac e pentru Moldova. R nile trebuiau vindecate repede, pentru ca trupul Moldovei s fac fa i s nu se clatine în fa a altor primejdii, mai de temut. La finele toamnei anului 1469, asupra Moldovei s -a ab tut o oaste a t tarilor de pe Volga, înfrân i de tefan în dou lupte, dintre care cea mai zdrobitoare s -a dat la Lipnic, lâng Nistru. T tarii au l sat în urm numero i mor i i captivi, între ace tia din urm se afla i Eminek, fiul marelui han Mamai, care a pl tit cu via a invadarea Moldovei lui tefan.

tefan deschide lupta antiotoman într-un context politic i militar interna ional agitat: puterile cre tine europene(îndeosebi Vene ia) îl încurajau pe Uzun Hassan, ahul statului turcman Akkoyunlu (cuprinzând Iranul, Irakul, Afganistanul etc.) s atac e Imperiul Otoman, condus de marele sultan Mehmed al II-lea Fatih. În 1473, se produce cotitura în politica marelui domn moldovean, prin refuzul de a mai pl ti haraciul, dar i prin încheierea unei alian e cu unii principii cre tini, despre care nu s -au mai p strat informa ii

mai detaliate. De i Moldova s-a aflat singur în calea primejdiei otomane(cu excep ia câtorva mici ajutoare, venite din Transilvania i din Polonia), în marele r zboi antiotoman, din 1473 -1486, “ tefan a avut permanent con tin a c ara lupt nu numai pentru sine, ci i pentru întreaga <<Cre tin tate>>, c este o cetate, un zid i o poart pentru cr iile vecine, Ungaria i Polonia, i chiar pentru întreaga comunitate european , amenin at de otomani”.(10)

Începutul de an 1475 era favorabil întrutotul moldovenilor lui tefan: la 10 ianuarie, Soliman Hadâmbul(Eunucul), beilerbeul Rumeliei, era înfrânt la sud de Vaslui, în valea îngust a Bârladului, într -un loc numit, în cronica lui G. Ureche - Podul Înalt(sau”Podul lui tefan cel Mare”, în tradi ia popular). În faimosul buletin al victoriei , trimis de tefan principilor cre tini, scria cu moderat mândrie:”I -am înfrânt i i-am trecut sub ascu i ul sabiei, pentru care lucru Domnul fie l udat”(11).Istoricul t.S.Gorovei sesizeaz foarte bine situa ia de dup episodul de la Vaslui:”Din nefericire, apelurile adresate de tefan principilor europeni cre tini n-au avut efectul a teptat: a primit de la ei îndemnuri i laude, nu bani i osta i. Campaniile pe care le-a întreprins, în repetate rânduri, în ara Româneasc , pentru a a eza coroana acestei ri pe fruntea unui domn capabil s st vileasc înaintarea otoman pe linia Dun rii, n -au avut rezultatele pozitive: Laiot Basarab, ca i Basarab cel Tân r(epelu), for a i de împrejur ri, a u trecut de partea turcilor. Ar fi fost nevoie, acolo, de un alt tefan...”(12)

Replica otoman nu s-a l sat mult a teptat . Însu i sultanul Mehmad al II -lea, în fruntea unei numeroase o tiri, p trundea în Moldova, dar înfrângerea tactic de la Pârâul Alb -R zboieni, din 26 iulie 1476, a o tenilor lui tefan, “strop i i de mul imea turceasc ”(13), transformat ulterior de tefan într -o victorie strategic , la sfâr itul campaniei otomane, n -a afectat pozi ia Moldovei pe plan interna ional.

tefan era con tient, îns , de for a otoman - i de aceea, în cursul anului 1479, au debutat contactele diplomatice moldo -otomane. Acordul s-a semnat în intervalul cuprins între a 2-a jum tate a anului 1479 i mai 1481 - data mor ii sultanului - tefan angajându-se la reluarea pl ii tributului(6.000 duca i vene ieni) i la a fi “prieteni prietenilor i du man du manilor”sultanului.

Anul 1481 marcheaz redeschiderea ostilit ilor cu turcii, noul sultan, Baiazid al II -lea , considerând cet ile Chilia i Cetatea Alb “po zi ii cheie i u i ale întregii Polonii, a Romei, a Tartariei i a întregii M ri Negre”. Chilia a fost cucerit la 14 iulie 1484, în urma unui asediu pe ap i pe uscat, de 8 zile - iar Cetatea Alb s-a predat dup doar 2 zile de asediu, la o dat anteri oar zilei de 7 august 1489(14). De aceea, “cu sufletul frânt”, domnul Moldovei se vedea nevoit s depun , la Colomeea, omagiul de vasalitate regelui polon Cazimir al IV-lea(15 sept. 1485). Cu ajutor polonez, o oaste otoman este înfrânt lâng lacul C tl buga(16 noiembrie 1485), iar la cheia(Bulgari), pe Siret, pretendentul la coroana Moldovei, Hroi ot, de i câ tig lupta contra lui tefan(6 martie 1486), e prins i decapitat.

Perioada imediat urm toare a demonstrat abilitatea politic a domnitorului mold ovean: la începutul anului 1487, tefan ini ia negocieri cu turcii, acceptând s reia plata tributului:”Doi ani mai târziu, la începutul prim verii, dup negocieri prelungite, Polonia încheia pacea cu turcii, f r a o mai condi iona de retrocedarea Chilie i Cet ii Albe. Probabil în urma acestui fapt, care las f r perspectiv imediat r zboiul antiotoman, tefan a încheiat, la rândul s u, pace cu turcii, asumându - i obliga ia de a nu mai ataca teritoriile imperiului, a adar de a se resemna cu faptul împ linit în 1484”.(15)

Pacea cu turcii a reprezentat o nou orientare în politica extern a Moldovei. tefan se va alia cu Mateia Corvin, regele Ungariei, în vara anului 1489, acesta cedându -i lui tefan, cu titlul de feud, 2 cet i din Transilvania:Ciceul i Cetatea de Balt , cu domeniile lor. În anii 1488 -1489 apar, îns , germeii rivalit ii moldo-polone . O tile moldovene p trund în Pocu ia,în august 1490, concomitent cu reluarea leg turilor cu arul Ivan al III-lea al Rusiei. O alian asem n toare realizeaz tefan cu hanul Mengli Ghirai al Crimeei(vara lui 1492).

Ultimii ani ai domniei au consfin it succesul politicii promovate de domnitorul moldovean: la 26 oct. 1497, regele polonez Ioan Albert era înfrânt în b t lia de la Codrii Cosminului. tefan a valorificat imediat str lucitor victoria asupra le ilor: prin tratatul moldo -polon din 12 iulie 1499, vechile preten ii ale Poloniei de suzeranitate asupra Moldovei , atât de categoric formulate în anii anteriori, disp ruser acum cu des vâ r ire. În 1501, domnitorul moldovean ocupa Pocu ia: “Am luat aceast bucat de p mânt i vreau s - mi r mân mie!”

Înc rcat de ani i de r ni trupe ti, pe care le dobândise în nenum ratele lupte, tefan cel Mare se stingea din via la 2 iulie 1504, fiind înmormântat în ctitoria sa de la Putna, dup cea mai lung domnie din istoria medieval a românilor:”Iar pre tefan Vod l -au îngropat ara cu mult jale i plângere, în mân stare la Putna, care era zidit de dânsul. Atâta jale era, de plângea to i ca dup un p rinte a l s u, c cuno tea to i c s-au sc pat de mult bine i de mult ap r tur . Ce dup moartea lui, pân ast zi îi zic sveti tefan Vod , nu pentru suflet, ce ieste în mâna lui Dumnezeu, c el înc au fost om cu p cate, ci pentru lucrurile lui cele

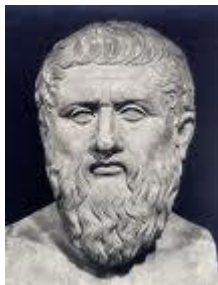
viteje ti, carile niminea din domni, nici mai înainte, nici după aceea l-au ajunsu.”(16) Fusesse, așa cum spunea N. Iorga, în monografia consacrată marelui voievod, “domn adevărat, viteaz, cuminte și iubitor de țară și de Neam, din clipa întâia până în cea din urmă. El fu îngropat la Putna, sub piatra de marmură ce-i pregătise și care se vede până astăzi.

Într-însul găsim Poporul Românesc cea mai deplin și mai curată icoană a sufletului său instituit în harnic, răbdător și viteaz fără cruzime, strălucitor în mânia și senin în iertare, răspicat și curmătur în grai, gospodar și iubitor al lucrurilor frumoase, fără nici o trufie în faptele sale, care și se par că vin printr-însul de aiurea și de mai sus. Și cu cât se vede această icoană mai limpede, cu cât se înalță mai desvârșit și se iubește mai mult, cu atât și viitorul se vestește mai bun, căci atunci Neamul merge pe drumul strămoșului cuminte.”(17)

NOTE BIBLIOGRAFICE

- 1- Personalitatea, fapta și moartea marelui voievod moldovean au constituit subiecte de studiu și cercetări; a se vedea, între altele, G. BAL, *Bisericile lui Ștefan cel Mare*, Buc., 1926; I. BOGDAN, *Documentele lui Ștefan cel Mare*, I-II, Buc., 1913; AL. BOLDUR, *Ștefan cel Mare, voievodul Moldovei(1457-1504). Studii de istorie socială și politică*, Madrid, 1970; M. COSTACHESCU, *Documente moldovenești de la Ștefan cel Mare*, Iași, 1933, *Cronica lui Ștefan cel Mare*, Ed. I. Chiimia, Buc., 1942; ****Cultura moldovenească în timpul lui Ștefan cel Mare*, Ed. M. Berza, Buc., 1964; I. CUPĂ, *Artă militară a moldovenilor, în a doua jumătate a secolului XV-lea(Ștefan cel Mare)*, Buc., 1959; L. ELEKES, *Nagy István moldovai vajda politikája és Mátyás Király*, Budapesta, 1937; C. ESARCU, *Ștefan cel Mare. Documente descoperite în arhivele Veneției*, Buc., 1874; N. GRIGORA, *Moldova lui Ștefan cel Mare*, Iași, 1982; N. IORGA, *Istoria lui Ștefan cel Mare*, Buc., 1904; M. NEAGOE, *Ștefan cel Mare*, Buc., 1970; T. OLTEANU, *Lupta de la Valea Albă*, Buc., 1970; . PAPACOSTEA, *Ștefan cel Mare, domn al Moldovei(1457-1504)*, Buc., 1990; V. PÂRVAN, *Studii de istorie medie și modernă*, Buc., 1990; ****Războieni. Cinci sute de ani de la campania din 1476. Monografie și culegere de texte*, Buc., 1977; R. ROSETTI, *Încercări critice asupra războaielor din anii 1475 și 1476, dintre Ștefan cel Mare și turci*, Buc., 1914; idem, *Țări asupra chipului cum se făcea războiul de către Ștefan cel Mare*, Buc., 1925; AL. GH. SAVU, *Ștefan cel Mare în campanii*, Buc., 1982; C.A. STOIDE, *Repertoriul monumentelor și obiectelor de artă din timpul lui Ștefan cel Mare*, Buc., 1958; I. URSU, *Ștefan cel Mare, domn al Moldovei, de la 12 aprilie 1457, până la 2 iulie 1504*, Buc., 1925; R. VALENTIN, *Bătălia de la Podul Înalt - 10 ianuarie 1475*, Buc., 1972; Bogata informație prezentată în aceste lucrări este însoțită de o vastă bibliografie.
- 2- N. IORGA, *Comemorarea lui Ștefan cel Mare*, conferință - mai 1940, în N. IORGA, *Istoria lui Ștefan cel Mare*(reed.), Buc., 1978, p. 277.
- 3- T. S. GOROVEI, *Mușatinii*, Buc., 1976, p. 54.
- 4- C. REZACHEVICI, *Cronologia critică a domnilor din țara Românească și Moldova(1324-1881)*, I, Buc., 2001, pp. 535-536.
- 5- *Cronicile slavo-române din secolul XV-XVI*, publicate de I. Bogdan, ed. revizuită și completată de P.P.Panaiteșcu, Buc., 1959, p. 15.
- 6- I. BOGDAN, *Documentele lui Ștefan cel Mare*, II, Buc., 1913, p. 268.
- 7- *Cronicile slavo-române*..., p. 16.
- 8- T. S. GOROVEI, op. cit., p. 57.
- 9- N. IORGA, op. cit., p. 90.
- 10- C. REZACHEVICI, *Rolul românilor în apărarea Europei de expansiunea otomană (secolul XIV-XV). Evoluția unui concept în contextul vremii*, Buc., 2001, p. 213.
- 11- I. BOGDAN, op. cit., II, p. 231.
- 12- T. S. GOROVEI, op. cit., p. 59.
- 13- GR. URECHE, *Letopiseștii Moldovei*, ed. P.P.Panaiteșcu, Buc., 1968, p. 104.
- 14- Cf. *Letopiseștii anonim al Moldovei*, în *Cronicile slavo-române*, p. 19.
- 15- I. TODERĂCU, *Ștefan cel Mare*, în *Istoria Românilor*, Buc., 2001, p. 390.
- 16- GR. URECHE, op. cit., pp. 120-121. În 1922, Sfântul Sinod al B.O.R. l-a canonizat pe Ștefan cel Mare, care a devenit BINECREDINCIOSUL VOIEVOD ȘTEFAN CEL MARE ÎN SFÂNT.
- 17- N. IORGA, op. cit., P. 201.

prof. **C T LIN MOCANU**

SENSUL CREAȚIEI ARTISTICE LA PLATON

Dacă discipolii cinici, cirenaici și megarici ai lui Socrate nu au creat sisteme filosofice durabile, PLATON (cca. 428-348 a.Chr.) a fost autorul unui sistem filosofic care a marcat decisiv istoria filosofiei. Într-o lucrare din anul 1927, de aceea, peste aproape două milenii și jumătate, marele filosof german M. Heidegger afirma că "întreaga istorie a filosofiei europene nu este decât un conspect pe marginea *Dialogurilor* lui Platon." Platon este inițiatorul problemei estetice, "autorul primei sau chiar al singurei cu adevărat grandioase negrii a artei, despre care ne-am rămas murturie în istoria ideilor" (1) - după cum se exprima Benedetto Croce.

Ed. Zeller, marele istoric al filosofiei grecești, spunea că Platon, marele filosof atenic al perioadei clasice, nu a făcut nici o mențiune despre estetică și că teoria artei este exterioară câmpului investigațiilor sale. Este adevărat că Platon nu a elaborat un sistem de probleme și postulate estetice, dar a tratat, totuși, în scrierile sale, toate problemele esteticii. La problematica Frumosului și a Artei a revenit mereu, mai ales în cele două mari lucrări ale sale, *Republica* și *Legile*. În *Banchetul*, a expus o teorie a Frumosului, în *Ion* o teorie spiritualistă a Poeziei, iar în *Philebos* a analizat experiența estetică. În *Hippias Maior*, Platon a demonstrat dificultățile definirii Frumosului. Pentru prima oară, conceptele de Frumos și de Artă au fost integrate într-un mare sistem filosofic. De aceea, nu este cu puțină se înlege estetica lui Platon decât în legătură cu teoria Ideilor, și a statului ideal, imaginat de filosoful atenic. Așa cum scria și M. Florian, "Platon deschide calea esteticii printr-o strict deosebire între Artă și Frumos; niciodată Platon n-a scris că Frumosul este scopul Artei. Explicația acestei stricte dualități se găsește deopotrivă în concepția centrală a platonismului - în teoria Ideilor -, cât și în intenția sa ultimă: reforma morală a statului. Atât teoria Ideilor, cât și moralismul social sau pedagogismul platonice trebuiau să ducă la aezarea Artei pe ultima treaptă a valorilor, deopotrivă, la suprema consacrare a Frumosului, care e confundat cu Binele și Adevărul. Platon dezvoltă apoi aproape toate temele Frumosului - Idei sau Teorii - punând temelia, pentru toate timpurile, a ceea ce B. Croce numește **misticismul estetic**." (2)

În dialogul *Banchetul*, Iubirea (Eros) și Ideea (Idea) sunt fundamentul Frumosului: erotica este educarea într-un Frumos, pe trepte diferite, de la sensibil la inteligibil. Începem prin a iubi lucrurile sensibile frumoase, inițial astfel un proces de spiritualizare. De la frumoasele unui anumit corp, trecem la frumoasele corpurilor, în general; apoi, în a doua etapă, trecem la frumoasele sufletului independent de corp - și astfel Frumosul se unește cu Binele. În a treia etapă, învățăm să admirăm frumoasele cunoștințelor, după aceea a conduitei și diferitelor înțelepciuni. Nu mai cu acest prilej că, pentru Platon, "Frumosul" are o largă sferă de aplicabilitate, îmbrăcând tot ceea ce e uman, "viu". Într-o ultimă etapă, discipolul se ridică peste mulțimea de frumoase și își intuiește esența simplă și nealterată a Frumosului, Ideea eternă a frumoșilor sensibili. Lucrurile sunt frumoase, relativ și imperfect, numai datorită participării la Frumosul inteligibil. În dialogul *Phaidros*, prin splendoarea sa, Frumosul a căpătat privilegiul de a fi aezat printre realitățile dintâi: "Desigur, spiritul drept și, în elepciunea și toate câte încadru sufletului prețios, sunt lipsite de strălucire, în imaginile lor din lumea de aici; ci îndreptându-se către imaginile acestea cu palide mijloace omenești, abia de pot călători și mai contemple tot ce întrunea în sine modelul, acum doar reflectă. Frumoasele puteau fi văzute în toată strălucirea ei pe vremea când, prin într-un cor preferat, unii însoțindu-l pe Zeus, alții în suita altor zei, contemplau divină priveliște, ce te umplea de bucurie, simțindu-se inițiat într-una din acele taine despre care poți să spui cu dreptate că naște cea mai aleasă dintre fericiri. Iar taina aceasta o străbătoream în toată cuprinderea ființei noastre, neatinți de vreunul din relele ce ne așteptau în vremea ce avea să vină. Deplin tatea, simplitatea, statornicia, fericirea - le puteam privi în imagini care, inițial fiind, ne apăsau într-o lumină răcoroasă, pentru că noi înine eram fărâșuri, și neînsemnați cu semnul mormântului pe care, numindu-l trup, îl tragem în această viață după noi, legați de el precum o scoică de carapacea ei.

Fie aceste spuse închinare aducerii-ămite; ea este pricina multelor vorbe ce le-am rostit acum, stărnit de plăcerea dorinței după cele care s-au petrecut cândva. Iar dacă se revinem la frumoasele, după cum spuneam, rănduit între lucrurile acelei lumi, ce era toată numai strălucire. Și iată de ce, ajuns aici, tot ea este aceea pe care, prin simțul nostru cel mai aprig, am descoperit-o strălucind cu neîntrecută claritate. Într-adevăr, vederea este cel mai răzbitor dintre toate simțurile care se nasc pe trupul nostru, și totuși

în elepciunea pură nu poate fi supus prin vedere. Dacă imaginile ce s-ar desprinde din substanța ce s-ar oferi privirii cu aceeași limpezime, cât de năprasnice ar fi iubirile pe care le-ar stârni. Iritocmai s-ar petrece cu toate celelalte care nu-s mai prejos de-a fi iubite. Dar iată că numai frumoșii i-a fost sortit să se înfrîieze atât de limpede privirii, ea singură menită pentru iubirea noastră.”(3).

În dialogurile de bătrânețe, *Philebos* și *Legile*, Platon pune accentul pe caracterele formale ale Frumosului, sub influența pythagorismului: ordinea, simetria, armonia, măsură, a adăuga pe acele trăsături care alcătuiesc ceea ce estetica va numi „unitatea în multiplicitate”, „proporția în amestec”, dozarea finitului și infinitului (nedeterminatului).

Platon era un artist și un iubitor de artă, dar era și un filosof neîncercător în artă. Conceptele sale generale de Frumos și Artă au derivat din filosofia sa, dar preocuparea și competența artistică stăteau la obârșia multora dintre observațiile, reflecțiile, analizele și distincțiile lui specifice. În *Legile*, Platon face cea distincție între arta mare (megaloprepes) și arta moderată (kosmion), între frumosul grav și frumosul ușor. A văzut această dualitate atât în poezie și teatru, cât și în muzică și dans. Distincția stabilită de el a stat la baza distincției dintre Sublim și Frumos, care avea să devină importantă în „Secolul Luminilor”.

În vremea noastră, o altă distincție a lui Platon pare încă și mai semnificativă, și mai contemporană. În *Philebos*, el a diferențiat frumoșii ea lucrurilor reale (și a reprezentărilor lor în pictură) pe de o parte, și frumoșii ea formelor abstracte, a liniilor drepte sau curburilor, a figurilor plane și a corpurilor geometrice, pe de altă parte. Primul „Frumos”, gândea el, este relativ – și numai pe cel de-al 2-lea îl considerăm ca fiind „frumos totdeauna și pentru el însuși”. A preferat frumoșii ea formelor abstracte simple, ca și pe cea a culorilor pure, care, gândea el, sunt „frumoase și aduc toare de plăceri” în sine. Putem presupune că, dacă ar fi cunoscut arta abstractă modernă, ar fi aprobat-o.

În timp ce Frumosul este proclamat ca Idee prototip, ca Realitate supremă, de care ne apropiem prin „theoria”, sau contemplația intuitivă, printr-un act de cunoaștere nemijlocită, Artă suferă o degradare pe care nimeni n-o va mai accepta, nici măcar un partizan al Artei, așa cum este Tostoi. Degradarea se explică dacă înțelegem seama de raportul dintre Idee, Esența Absolută – și lucrurile sensibile. Dacă acestea au o existență diluată, se datorează numai „participării” lor la Idei, iar „participarea” (methexis) este o „copie”, sau „imitație” (mimesis). În dialogul *Republica*, Platon recurge, ca principiu explicativ al Artei, la noțiunea de „imitație”, principiu care va apăsa greu asupra evoluției esteticii, până în zilele noastre.

Este Artă, este mimesis-ul – un fapt rațional sau irațional? Între ele de regiunea nobilă a sufletului, unde se află filosofia și virtutea – sau se agită în regiunea inferioară și josnică, împreună cu senzualitatea și pasiunile brute? Iată întrebarea pe care și-o pune Platon, în *Republica*, formulând astfel, pentru prima oară, problema estetică. Ce loc ocupă Artă, printre înaltele activități ale filosofiei și ale activităților pozitive, desfructurate de om? Răspunsul dat de Platon este bine cunoscut. Între imitație, MIMETICA, nu realizează Ideile, adică adevărul lucrurilor, ci reproduce lucrurile naturale sau artificiale, palide umbre ale acestora; ea reprezintă diminuarea unei dimensiuni, un lucru de a 3-a mână. Pictorul unui obiect este imitatorul a ceea ce a făcut meșterul, care a imitat, la rândul lui, Ideea divină. Artă, deci, este nu de regiunea superioară și rațională a sufletului, ci de cea senzuală; nu este o înălțare, ci o corupere a minții, ea nu poate servi decât plăcerii simțurilor, care tulbură și întunecă. De aceea, MIMETICA – adică Poezia și poezii – trebuie exclusă din Republica perfectă.

Teoria artei ca MIMETIC este în concordanță cu metafizica platoniciană: sensibilul este o imitație sau copia Ideilor sau Formelor perfecte și eterne. Cu toate acestea, Artă nu beneficiază de avantajul imitației, ci, mai degrabă, suferă de neajunsurile ei. Artă este imitație de al 2-lea grad. Ea nu imită esențele, ci copiază sensibilele – și de aceea ne afundă și mai mult în sensibil, în nelucire, în minciună. Artă stă încă mai departe de realitatea adevărată, decât meșteșugul – cum arată sugestivul exemplu luat de Platon: măștile ugarului ar fi cutăpatul, imitând esența divină a cutăpatului, iar artistul a pictat cutăpatul sensibil executat de meșteșugar. Poetul vorbește despre toate, fiindcă nu cunoaște nimic, de aceea se adresează imaginii ei, a cărei valoare este probabil – nu Logos-ului, care valorează necesar ca și eternul pe care îl cunoaște. Statul ideal trebuie să aleagă între filosof, care face educația cetățenilor în spiritul Adevărului – și poet, care crește tineretul în cultul imitațiilor, în adorarea culorilor și sunetelor, deci a sensibilului. Platon este un adversar al Artei și de aceea cere ca Homer, cu toată admirația pe care el o avea pentru poetul care a legat copilăria sa, și a celorlalți atenieni – să fie încoronat, dar să fie izgonit din Cetate, ca un castron coruptor – întrucât Poezia întreține iluzii și linguită partea sensibilă, emotivă, a omului. Primejdia în educație nu este în cunoașterea terească intuitivă, entuziast (erotic) a Frumosului, în sine, ci cunoașterea terească, iluzorie, a imitațiilor sensibile, a reflexului în lucruri a Frumosului, a a ceea ce îl oferă Artă.

După cum scrie textual G.Lukacs, „Artă, care este radical repudiată de spiritualismul consecvent al lui Platon, ca fiind cu mult prea între esut cu viața reală, ca imitație a imitației (obiectele terestre, reale –

sunt concepute ca imitații ale lumii Ideilor), dobândește la Kant cel puțin în accentul demn de a fi afirmat al unui domeniu intermediar care, deși se diferențiază de realitatea empirică, într-un mod abrupt, fără tranziție - nu poate ajunge totuși la spiritualitatea pură, la legătura cu transcendenta, la noumenul în antiteză cu simpla fenomenalitate a pământescului”(4).

După Wl.Tatarkiewicz, funcțiile Artei sunt utilitatea morală și corectitudinea:”Care era, după părerea lui Platon, funcția Artei? Prima ei funcție era **utilitatea**. Prin aceasta, Platon înțelegea utilitatea **morală**, ca singura utilitate adevărată. Arta trebuia să fie un mijloc de modelare a caracterului și de formare a unui stat ideal.

În al 2-lea rând, și încă mai important, în scopul de a-și îndeplini funcția, Arta trebuie să urmeze legile care guvernează Universul, trebuie să păstreze planul divin al Cosmosului și să modeleze lucrurile în conformitate cu el”(5).

Am comite, poate, o impietate, dacă nu am aminti aici și cuvintele lui C.Noica, care atrage atenția asupra modului defectuos de a interpreta dialogul **Republica**: ”Orice om cult crede adevărat despre **Republica** două lucruri, amândouă regretabile: că Platon schițează aici drept stat ideal unul autoritar la culme; în al 2-lea rând, că dă afară pe poezii din Cetatea sa. Sub aceste două acuze, Platon a fost criticat, ironizat și uneori batjocorit, mai ales în veacul nostru, dimpreună cu reflexiunea filosofică. Rămân de văzut dacă regretabil este textul Republicii, sau dacă nu cumva e felul nostru de a-l citi(...) Poezii și creatorii de Artă stau cu cinstă în Cetatea din care unii fuseseră o clipă izgoniți, de astăzi dat spre a arăta - desigur nu în simple vorbe - că rațiune, ce în eleși și ce putere modelatoare poate avea Arta lor. Arta nu poate fi una de imitație directă (de realism simplist, cum spunem azi) în viziunea lui Platon, care nu refuză să anticipa și unii Aristotel de a justifica MIMESIS-ul, sau de a pune în joc KATHARSIS-ul, în fața spectacolului nelegiuirii umane. Dacă poate fi practicat imitația, atunci e una indirectă, a esenței, iar nu a aparenței, o imitație a Ideii prin care se întemeiază, de fiecare dată, lucrurile. Aristotel imită și redă Realul simplu numai atunci când nu ține să se ridice la esență. Cum stăde afară din Cetate Platon pe poetul care TIE, sau care mără aspiră la o cunoaștere mai adâncă decât a Realului imediat, prin creația sa?

În acest sens, vom spune că Republica aduce tocmai o pledoarie în favoarea poeziei și artiștilor, la fel cum a fost una în favoarea Filosofiei. Cât de hotărât îi înțelegem Platon pe filosofi care își trădează rostul, la fel cu poezii! El crede în Artă și în virtuțile ei, tot așa cum crede în Filosofie și în virtuțile ei; căci dacă pare a condamna Arta-pentru-Artă, el nu reclamă nici Arta cu tendință, ci vrea Artă cu sens, Artă cu deschidere către Idee. Ceea ce s-a întâmplat după el în lumea culturii europene, cu nezuin a acesteia spre cunoaștere și sens, ar fi trezit aprobarea sa”(6).

”Ceea ce spune Platon despre Adevăr și Cunoaștere, despre Frumusețea și Artă - scrie M.Heidegger - nu trebuie conceput și judecat având în minte teoria cunoașterii, logica și estetica apărute mai târziu. Desigur, acest lucru nu exclude faptul de a ne pune întrebarea, în raport cu reflecția platoniciană, privitoare la Artă, dacă și unde anume, în cadrul filosofiei sale, este vorba și despre problema Frumuseții(...) ”

Despre <<Frumos>>, Platon vorbește adesea în dialogurile sale, fără ca în felul acesta să fie vorba despre Artă (...)

Deoarece ființa este, pentru Platon, nonsensibilul, starea de revelare a Ființei - Adevărul - nu poate fi, la rândul ei, decât strălucirea nonsensibilă. Deoarece Ființa nu se deschide decât în privirea care o vizează, iar aceasta trebuie smulsă, în permanență, din uitarea Ființei, având nevoie, pentru aceasta, de strălucirea proximală, proprie aparenței, deschiderea Ființei trebuie să survină acolo unde, privit din perspectiva Adevărului, ființează Neființa. Acesta este însă locul propriu Frumuseții.

Dacă mai avem acum în vedere și faptul că Arta, în măsura în care produce Frumosul, se menține în sfera sensibilului și, tocmai de aceea, la mare distanță de Adevăr, atunci devine limpede felul cum Adevărul și Frumusețea trebuie, în aceeași apartenență laolaltă într-un unic termen, să se constituie ca două termeni, să se dividă. În această ruptură, această dezbinare, în sens larg, nu este pentru Platon o dezbinare care să producă oroare, ci este una care produce bucurie. Frumosul ne ridică deasupra sensibilului și ne poartă îndrăgite, în ceea ce este adevărat. În dezbinare precumpănește acordul, deoarece Frumosul, chiar cel care apare ca sensibil și-i-a adăpostit, în prealabil, esența sa, în Adevărul Ființei, al suprasensibilului.”(7)

Foarte pe scurt, poziția lui Platon în privința esteticii este următoarea: construită fiind în armonie cu Formele Eterne și guvernat de legi imuabile, Universul este perfect în ordinea sa în măsura lui. Fiecare lucru izolat este o particulă a acestei ordini, și tocmai în aceasta rezidă frumusețea lui. Spiritul poate sesiza această frumusețe, pe când simțurile nu pot decât să înregistreze reflexele ei îndepărtate, nesigure și accidentale. Niciodată nu s-au rostit sentințe mai drastice în privința Frumosului și Artei decât în afirmațiile lui Platon că Frumosul este o proprietate a realității și nu a înveniei umane, că Arta se poate întemeia numai pe cunoștință,

c în ea nu e loc pentru libertate, individualitate, originalitate și creativitate și c, în comparație cu perfecțiunea realității, posibilitățile Artei sunt neglijabile.

NOTE BIBLIOGRAFICE

- 1-B. CROCE, *Estetica privind călătoria expresiei lingvistice generale. Teorie și istorie*, Buc., 1971, p. 226.
- 2-M. FLORIAN, *Metafizica și Artă*, Cluj-Napoca, 1992, p. 100.
- 3-PLATON, *Phaidros*, 250b-d, în *Opere*, IV, Buc., 1983, pp. 448-449.
- 4-G. LUKÁCS, *Estetica*, II, Buc., 1974, pp. 463-464.
- 5-WL.TATARKIEWICZ, *Istoria esteticii*, I, Buc., 1978, p. 188.
- 6-C. NOICA, *Cuvânt prevenitor la "Republica"*, în Platon, *Opere*, V, Buc., 1986, pp.9;15-16.
- 7-M.HEIDEGGER, *Platon's Phaidros: Schönheit und Wahrheit in einem beglückendem Zwiespalt*, în *Nietzsche*, I, Neske, Pfullingen, 1961, pp. 221-230.

prof. C T LIN MOCANU

calea, adevărul și viaa

Pregătirea Sfințelor Paști

Paștele - srbătoare pe care fiecare creștin o așteaptă cu sufletul deschis. Cu 40 de zile înainte de această srbătoare, fiecare credincios începe să se pregătească sufletul, pentru Marele Praznic.

Dar se pregătește, cu 2-3 săptămâni înainte, și material. Din păcate, nu toți au posibilitatea de a primi Învierea Domnului cu masa îmbelugată. E și răcie, întru ale duhului, cât și întru ale trupului.

Unii au voioși mai mult și postesc Postul Mare, drept recunoștință față de Dumnezeu - Tatăl, că i-a jertfit Fiul Divin, Hristos cel trimis într-un cumplit pătimire, răstignire, moarte și îngropare - pentru răscumpărarea păcatelor Omului Cosmic Căzut. Dar noi, ortodocșii, avem inima intuitiv mai mult de Bucurie Misterului Învierii, decât de răstignirile oribile ale Calvarului.

Pesahul, la vechii evrei, era tot srbătoare, dar cu altă semnificație: lumina melancolică de aducere aminte a chinurilor robiei și liberării ISTORICE, de sub egipteni. Creștinii, când spun Sfințele Paști, se duc cu gândul la patimile, batjocorirea, suferința și durerea prin care a trecut Hristos - Fiul lui Dumnezeu și Fiul Omului - într-un moment istoric - pentru a îndeplini voia Tatălui ceresc, ÎNVIIND apoi, întru mântuirea speței umane terestre, în vecie, în istorie, în SPARGEREA ÎRĂPTURĂ ISTORICĂ.

Oare Hristos nu merită să-și arată mărtașia, în 40 de zile (măcar!), cât în postul, să uite mărtașia noastră și să mergem pe Calea Domnului, încercând să fim mai buni cu aproapele nostru, să iertăm pe cei ce ne-au greșit (cum Însuși iartă: "Iartă-mă, Doamne, că nu știu ce fac!") - mijloacele, pentru chiar răstignitorii și Fiul Omului), să încercăm să ne împăcăm cu cei cărora le-am greșit (cum Însuși liniștește spiritele în mijlocul celor ce-i erau frai mai mici în tovarășie: "Pace vouă!"), să fim mai iubitori și mai înțeleși, mai fermi de prihana zilnică adăugată ("Să fiți înțeleși precum erpii, și blânzi precum porumbeii") - le cere apostolilor, din care ne tragem Revelația Sfântă a Cuvântului Întrupat)? Oare ne este chiar așa de greu ca, măcar în aceste 40 de zile, să-L cinstim pe Mântuitorul așa cum se cuvine?

Când cineva are o problemă, sau nu mai poate face față greutăților și zice: "Doamne, Iisuse Hristoase, dă-mi puterea și înțelepciunea să trec peste acest obstacol al vieții mele!" - Dumnezeu nu-l părăsește și îl ajută și plătește, după cum crede El de cuviință (căci numai El tie face rădăcina și facerea de Bine). Cum Dumnezeu poate să ne fie alături, în fiecare clipă a vieții noastre de păcat, și în fiecare clipă a ovărilor noastre de orbi ai Pământului - noi nu-l putem fi alături Lui, în aceste 40 de zile, până la Înviere - și încă 40, până la Înălțare?

Fiecare creștin, cred că are datoria să se pregătească atât trupul, cât și sufletul, pentru Înviere, să simtă un fior ce-i străbate trupul și sufletul, deopotrivă, drept dovadă că Hristos a înviat - și că slăvește în fiecare dintre noi, dacă-L primim pe Marele Oaspete, firește...

Toți suntem păcătoși, toți avem momente de cumpănă și îndoială, chiar de lepădare - dar în iisus apostolii, Petru cel dintâi (excepție face Ioan cel de sub Cruce), s-au lepădat - dar, cu lacrimi și zbucium sufletească, au revenit. Spre deosebire de slăbul și posedatul de Satan - Iuda, care nu s-a născut din drumul pierzaniei, și s-a spânzurat.

A a c , dragi credincio i i colegi, sfatul meu smerit este s ne unim cu to ii suflute te, cum Hristos le-a cerut autoritar i blând, totdeauna , apostolilor(“Unde ve i fi doi, aduna i în numele Meu, eu voi fi al treilea!”) - pentru ca, în fiecare an al vie ii nos tre s -L ajut m pe Iisus s treac peste aceste înfior toare Patimi - i s ajungem la bucuria sfânt a s rb toririi Învierii -Pa te.

eleva **VERONICA HUMINIUC**, clasa a XI-a

Pa tele ca Fericire

Mul i tineri, integrându-se în lumea asta superficial , î i pierd i trup, i suflet - podoabele cele mai de pre , f r a cunoa te sau ignorând Adev rul. “V îndemn, dar, fra ilor, pentru îndur rile lui Dumnezeu, s ad uce i trpurile voastre ca o jetf vie, sfânt , pl cut lui Dumnezeu; aceasta este slujirea vostr în eleapt (...) C ci ce folos ve i avea dobândind lumea întreag , dac v ve i pierde sufletul?” Nu privi i spre în el rile acestei vie i materiale - ci încerca i, m car o clip , tres rind în voi - s v deschide i în Paradisul Sufletului - i atunci timpul, via a - vor c p ta un alt rost, adev ratul, dumnezeiescul rost. “Nu v conforma i veacului acestuia de pierzanie, ci g ti i-v a v transforma, prin învoirea min ii i duhului vostru - ca s pute i în elege care este voia lui Dumnezeu, cea bun , pl cut i des vâr it .”

Hristos se r stighe te pentru tine, anonimule, în aceast clip - r stighe te-te i tu pentru în elegerea R stignirii Lui - i ridic -te din faptele tale cele moarte, tu tâlharule de dreapta crez tor - tu cel ce cite ti acum aceste - i nu urma nebunia necrez toare a tâlharului de stânga: fii p rta la durerea Mântuitorului, ca s po i fi p rta i la bucuria Sa biruitoare de m oarte. Gânde te-te cât de mult te iube te Dumnezeu, de i-a trimis Unicul S u Fiu, pentru a te ridica din robia p catului i a - i arde faptele tale cele mai murdare i urâte - dar poc ie te-te! Întoarce-te spre lumin !”În mâinile Tale încredin ez sufletu l Meu!”

G se te în tine”Taina f r de Sfâr it”, ca i-a început des vâr irea odat cu lucrarea Domnului Dumnezeu-Hristosului.

Încearc s treci peste timpul bolnav al ISTORIEI i s fii în veacul vecilor, în anistoria sacr a lui Hristos-Dumnezeu-Cel-de-Sine-Jetfitorul.

“(...)A venit ceasul. Iat , Fiul Omului este dat în mâinile p c to ilor(...)”. i Judec torul din Veac începe astfel s fie hulit de cei pe care-I va judeca definitiv, la Sfântul , Singurul Drept, cel din urm Jude . Hulit pentru ceea ce este.

Mai întâi, Hristos este dus la Marele Preot, unde a fost nedrept it în judecat , i scuipat, i b tut cu palmele - apoi L-au dus înaintea lui Pilat-guvernatorul roman(cu soa tem toare i iubitoare de Hristos). Pilat nu-l g se te vinovat pe Iisus, dar, asaltat de mul imea orbit de patim i de nerecuno tin , precum i de rea.credin a violent a Marilor Preo i - el, Pilat, îl elibereaz ÎN SIL pe Barabas-uciga ul zelot. i porunce te s -l biciuiasc pe Hristos - apoi îl d spre r stignire. **Tragica alegere a Orbilor Lumii s-a f cut.**

Iisus a fost dus de osta i în pretoriu, îmbr cat cu o purpur i I -au pus pe cap o cunun de spini, au adunat mul imea, s -l batjocoreasc mai mult, chiar osândit spre moarte fiind.L -au b tut f r continere, pe tot Drumul Calvarului - pân ce Iisus cade, i romanii îl silesc pe ranul Simon Cireneanul s duc Crucea, la locul Golgota—al C p âni(easta lui Adam cel Dintâi C zutul trebuia s fie re -sfin it de Sângele Sfânt al lui Adam cel de-al Doilea - Hristosul R stignit pe Verticala tragic a Crucii). “I -au dat s bea vin amestecat cu smirn (ca s nu mai simmt durerile), dar El nu a luat. (...) Dup ce L -au r stignit, I-au împ r it hainele între ei, tr gând la sor i”. (Matei, 27). Tâlharii zarurilor desfrânat e dededsbnt - deasupra, pe Cruce, Iisus era Trandafirul. El , cel venit cu Sabia desp r irii Binelui de R u - Credin ei de Necredin . Necu toarea Sabie a Luptei Finale cu Satan se preg tea spre izbând i triumf str lucit.

Fiecare cui ce se b tea era p catul meu, printre multe p cate ale altora. Deasupra capului I -au pus:”Acesta este Iisus, Împ ratul Iudeilor”. În eline te, latine te i evreie te. **Deja, bucuria biruin ei se preg te te a c p ta reverbera ii, implica ii universale.**

“De la ceasul al aselea pân la ceasul al nou lea s-a f cut întuneric peste tot întinsul. i pe la ceasul al nou lea, Iisus a strigat cu glas tare, zicând zisele omului celui mai h ituit de disperare i de absurdul c ut rii unei identit i str ine, înafara celei divine: “Eli, Eli, lama sabachtani?” - adic : “Dumnezeul meu, Dumnezeuul meu, pentru ce m-ai p r sit?”(Matei, 27-28). În acele clipe ale finalului terestru-uman al Hristosului-Fiul Omului i-al Lui Dumnezeu - catapeteasma Templului s-a rupt în dou , cum în dou s-a

rupt, clar și deslușit, și Ființa Umană care, în sfârșit, cu cea mai mare cutremurare vizionar din istorie - se recunoaște, și vede Esența Divină, desprinsă de cea umană. "Pământul s-a cutremurat, stâncile s-au despicat, mormintele s-au deschis și trupurile sfinților au înviat". Iată întrevăderea Mântuirii Totale, ca fenomen cosmic-eschatologic.

Păgânii recunosc, înainte de majoritatea apostolilor: "Suta (centurionul roman) și cei ce păzeau pe Iisus, văzând cutremurul de pământ și cele întâmplătoare, s-au înfricoșat foarte tare și au zis: <<Cu adevărat Acesta a fost Fiul lui Dumnezeu!>>" Longinus, cel ce a bătut cuiele și l-a străpuns lui Hristos coastă și inimă - apoi orbește la paza Mormântului Înviatului, crede înaintea lui Toma în Hristosul Măntuitor. Hristosul n-a venit pentru un popor - ci pentru umanitatea terestră.

În seara aceea, un om bogat și credincios în Hristos, numit Iosif din Arimateea, s-a dus la Pilat și a cerut trupul Lui și acesta i l-a dat - și l-a pus într-un mormânt nou al lui însuși - peste care o piatră imensă a fost prevăzută. Și pază strânsă pusă, spre a nu se produce "frauda" (a a năumea evreii cărturari Învierea...)! Dar tocmai femeilor, răscumpșate de Eve, prin Sfânta Fecioară Maria, Naștoarea de Dumnezeu - Mariei Magdalena și celeilalte Marii, mama lui Iacov și a lui Iosef, și mama fiilor lui Zebedei - tocmai slăbiciunii lor - piatră s-a arătat răsturnată, deja. Învingând moartea, adică - cea apăsătoare prin vechiul păcat, cel al ispitirii Evei de către Satan.

Îngerle-a dat femeilor vestea cea mare: "Nu vă temeți, căci tiu că voi căuta și pe Iisus Cel Răstignit. Nu este aici, căci a înviat, așa cum a zis. (...) și duceți-vă repede și spuneți ucenicilor Lui că El merge înaintea voastră în Galileea; acolo Îl veți vedea." (Matei, 26-32). Ucenicilor - nou, dacă noi credem.

Domnul m-a învățat să fiu fericit - m-a învățat legea Lui, mi-a arătat calea cea dreaptă - Calea Sufletului, a Iubirii, a Adevărului. Și astfel, mă voi naște cu El - Început și Sfârșit.

Fericiți și fiți și voi, cei ce credeți și slăviți numele Domnului, căci slava Domnului este pentru noi toți, cei ce CREDEM, harul Mântuirii. Și iubim, precum El ne iubește, să fim fericiți și să trăim ÎMPREUN FERICIREA - pentru că El-Hristosul să fie fericit de împlinirea Tragice și Sublimei Misiuni - prin iubirea noastră în elegtoare, devenit Triumful Suprem - readucerea lui Adam Protogonos în Paradis. Ajută-ne, Doamne, să fim fericiți, "Ajută, Doamne, necredința mea!", cum spunea un vizionar evreu, din veacul nostru, convertit la Dreapta Credință, evreu care Lumina a văzut-o în beznele închisorii.

elevul **BĂRA FLORIN**, clasa a XI-a A

autori reamintiți - texte reînviat

AST ZI:

(comemorare) GEORG TRAKL (1887-1914 - deci, se împlinesc 90 de ani de la moartea sa...) - cel mai reprezentativ și mai talentat poet al generației tragice a expresionismului. Născut, la 13 februarie 1887, la Salzburg, al 5-lea copil al lui Tobias Trakl (negustor de fierărie) și al celei de-a doua soții a acestuia, Maria Trakl, născută Halik. La 5 ani, Georg Trakl încearcă să se sinucidă. Se anunță o imensă tulburare spirituală terestră. Elev mediocru în liceu, consumă, periodic, narcotice și

alcool, amenințându-se cu sinuciderea, are dese crize nervoase, violente. Nutre o afecțiune, ardent și aparent maladiu, pentru sora sa, Grete. În 1905: părăsește liceul și intră practicant la farmacia "La îngerul alb", din Salzburg. Începând cu 1906, își reprezintă piese străine, la Teatrul de Stat din Salzburg. 1908 - se înscrie la Universitatea din Viena, studiind Farmacia.

Prima poezie publicată: 1908 - *Cântec de dimineață*, iar în 1913, publică primul volum: *Poezii*. Editor este prietenul unic, pe atunci - Buschbeck, care îi va face intrarea la ziarele din Viena - și la criticul Hermann Bahr. Căci Trakl este un individ de o **extremă timiditate, complet asocial**. Este terorizat de telefon (la care nu va vorbi niciodată); este cuprins de un acces de groază, la ghișeu, de unde trebuia să încaseze 20.000 de coroane, premiu-ajutor de la un "mecena" austriac (Wittgenstein) - și fuge, neavând curajul să ceară funcționarului de la ghișeu suma respectivă.

1 octombrie 1910 - după moartea tatălui, Trakl își satisface serviciul militar - (nemaipomenit!) **se simte neașteptat de bine în armată** !!! 1912 - se întoarce la farmacia din Salzburg (două luni), apoi

depune cerere pentru reprimirea în armat . 1 aprilie 1912 - e reprimat, dar ca farmacist, în stagiul de probă la Innsbruck. Rezistă mai bine, în slujbă, decât la Salzburg, pentru că e în cadrul armatei!

1913 - scrie poemele din ciclul *Sebastian în vis* - cele mai valoroase.

1914 - până la mobilizarea pentru război, Trakl trăiește la Innsbruck, cu excepția unei călătorii la Berlin. Încearcă în zadar să găsească o slujbă de farmacist în Albania.

Imediat după declanșarea războiului (e vorba de primul război mondial), se înscrie voluntar în armat . Pe 25 august 1914 e trimis pe frontul din Galiția. Unitatea lui Trakl participă la bătălia sângeroasă de la Grodek/Rawa Ruska, pe 6-11 septembrie 1914. Trakl are de îngrijit, într-o zi, 90 de răniți, mai ales muribunzi. După câteva zile încearcă să se împuște, dar e înut cu forță de cama razi. Se oferă ca voluntar pentru infanterie - îi este prins în timp ce încearcă să fugă .

Pe 7 octombrie e numit farmacist la spitalul -garnizoană din Cracovia. A doua zi încearcă din nou să fugă , drept care e internat la secția psihiatrică . Îi citește lui Ficker (altă rară - prieten) poemele *Grodek* și *Tânguire*. Pe 3 noiembrie 1914 , Trakl se sinucide cu cocaină . Este înmormântat la Cracovia, în ziua de 6 noiembrie. *Sebastian în vis* (atât de mult dorise Trakl să - i vadă **acest** ciclu publicat!) este editat abia în 1915.

Sebastian în vis (pentru Adolf Loos) - fragmente

(...) Pace a sufletului. Seară de artă de iarnă ,
Furturile de umbră ale pitorilor lângă vechiul
iaz;

Copilul-n coliba de paie; o, ce lin
Se prăbușea în febră chipul!
Sfântă noapte.

Sau când, prins de mână aspră a tatălui,
Urca liniștit negurosul munte-al Calvarului
prin firidele crepusculare-ale stâncilor
Trecea albastră furtura omului prin legenda sa,
Purpuriu picura din rana de sub inimă sângele.
O, crucea cât de lin se-nlăina în sufletul sumbru!

Iubire; în negre unghere zăpada topindu-se,
O boare albastră senin se-nfunda în socul bătrân,
Sub bolta de umbră a nukului;
și trandafirul s'îngeră bătrânului blând și-aprins;

Bucurie; când în răcoroase odăi răsună o sonată
de seară
De sub grinzi înnegrite
Un fluture-albastru ieșea din crisalida-și de-argint.

O, apropierea morții. În zidul de piatră
Un cret galben se-âpleca, pe copil amuindu-l,

*

Grodek (a doua variantă)

Seară, de armele morții răsună
Pădurile toamnei, câmpiile de aur
și albastrele lacuri, deasupra căror soarele
Se rostogolește mai negru; noaptea cuprinde
Muribunzi luptători, tânguirea sâlbatică
A zdrobitelor guri.
Dar în liniștea peste-ntinderea văii se strâng
Nori roșii în care domnește un zeu mâniaș,
Sângele curs, răcoare de lună;
Duc toate drumurile în negru putregai.

Când se năruie în acel martie luna.

*

Clopot de Paște, trandafiriu, sub cupola funebrelor
năpăstii
și vocile-argintii ale stelelor,
Încât cădea cu fiori de pe fruntea-adormitului
sumbru demență.

O, ce umblet alene în josul-albastrului râu,
Cu gândul la cele ce-au fost, când prin crengile
verzi
o-nstrăinare sturzul chema-năsfiniț.

Sau când, prins de mână osoasă -a bătrânului
Care, sub mantia neagră, purta un copil
trandafiriu,
Seară, trecea prin fața surpatului zid al orașului,
Duhul Răului se-arată în umbra nukului.

Băjbâind pe treptele verzi ale verii. Grădina,
O, ce lin în liniștea brună a toamnei cădea în
paragină,
Mireasma și melancolia bătrânului soc.
Când în umbra lui Sebastian se stingeă vocea de-
argintă a înșelătorului.

Pe sub rămurile de aur ale năpăstii și-al stelelor
Se clatină umbra surorii prin crângul tăcut
și salută duhurile eroilor, însângeratele capete;
Slăb printre trestii răsună sumbrele flăute-ale
toamnei.
O, doliu prea mândru! altare de bronz!
Fierbinte flăcări -a duhului azi o cumplită durere
hrănește,
Nepoții ce nu s-au născut.

(selecția elementelor biografice și a textelor a fost făcută de prof. dr. **ADRIAN BOTEZ**)

pagina profesorului

AST ZI: EDUCAȚIA FIZICĂ - OBIECT OPȚIONAL ÎN EXAMANUL DE BACALAUREAT

Educația fizică (mișcarea, în general) - este una din activitățile esențiale în viața a oricărui individ, mai ales acum, în condițiile unei tehnologii avansate și a unei vieți sedentare.

Educația fizică este unul dintre puținele obiecte, ca disciplină de studiu, pe care elevul o practică de mic (o "învăță" de la grădini, chiar) - și până în clasa a XII-a. Chiar dacă numărul de ore de Ed. fizică a scăzut (1 oră la clasele a XI-a și a XII-a), MECT a inclus, în cadrul examenului de bacalaureat, și proba de Ed. fizică, ca probă opțională. Nefiind obligatorie, proba de Ed. fizică se adresează, în mod special, elevilor care au anumite înclinații spre sport și o anumită dezvoltare a capacităților motrice (deprinderi și priceperi, precum și calitățile motrice).

Finalitățile Educației fizice, ca disciplină de studiu - sunt de mai multe tipuri - cunoștințe de specialitate (regulamente, informația despre tehnica și tactica unor ramuri sportive, noțiuni de biologie, de fiziologia efortului etc.) deprinderi, calități motrice etc. În cadrul examenului de bacalaureat, specialiștii din MECT au hotărât ca elevii să susțin un număr de 5 probe obligatorii, vizând deprinderile motrice, din jocuri sportive și gimnastică acrobatică - și calitățile motrice (viteză și forță).

Calitatea motrică **viteză** este evaluată prin proba de 50 de metri plat, cu start de jos. Calitatea motrică **forță** este evaluată prin 2 probe, cuprinzând grupe musculare diferite: flotații (forța brațelor) și săritura în lungime de pe loc (forța picioarelor).

Dintre jocurile sportive, elevii optează pentru unul dintre jocurile practicate la ore: handbal, baschet, fotbal, volei.

Deprinderile motrice din gimnastică sunt evaluate printr-un număr de 5 elemente obligatorii, legate într-un exercițiu liber ales.

Elementele obligatorii sunt:

B+F: a-rostogolirea înainte, din ghemuit, în depășire;

b-rostogolire înapoi, din ghemuit, în depășire;

c-stând pe mâini.

F: a-podul și b-stând pe omoplați;

B: a-roata (rotire laterală) și b-stând pe cap.

Exercițiul liber ales trebuie să cuprindă, obligatoriu, cele 5 elemente specifice pentru **B și F (B)**,

Fete (F) - dar poate să includă și alte elemente din gimnastică, pe care elevii și le-au însușit din anii de liceu.

Ordinea susinerii probelor este următoarea:

1-alergare de viteză ; 2-joc sportiv; 3-gimnastic ; 4-flotații; 5-săritura în lungime, de pe loc.

Elevii nu sunt primiți la proba de Educație fizică fără echipament adecvat: ort (pantaloni scurți), tricou și adidași (sau tenisi).

Probele de joc sportiv și gimnastic sunt oarecum subiective, deoarece elevul este apreciat prin prisma execuției propriu-zise - baremul fiind, în acest caz, ochiul specialistului care evaluează. La probele de viteză și de forță, există un tabel cu baremuri, care trebuie îndeplinite, fiecare probă fiind măsurabilă:

Alergare de viteză :

Nota

	5	6	7	8	9	10
Performanță: B - F	B - F	B - F	B - F	B - F	B - F	B - F
	7,2 8,2	7,1 8,1	7,0 8,0	6,9 7,9	6,8 7,8	6,7 7,7

Săritura în lungime de pe loc:

Nota:

5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	----

B F B F B F B F B F B F
 2,20m 1,70m 2,25m 1,75m 2,30m 1,80m 2,35m 1,85m 2,40m 1,90m 2,45m 1,95m
 Flot ri:

Nota
 5 6 7 8 9 10
 B F B F B F B F B F B F
 15 5 18 8 21 11 24 14 27 17 30 20

În cadrul examenului de bacalaureat, toate probele sus inute de elevi au fost înv ate, con solidate i evaluate pe parcursul anilor de liceu; **fiind prob op ional , elevul î i asum întreaga responsabilitate pentru nivelul propriu de preg tire**; nici un cadru didactic nu poate opri elevul s sus in proba, dar îl poate îndruma spre alt disciplin . De asemenea, un elev care a fost scutit un semestru în clasa a XII -a, nu poate sus ine proba de Educa ie fizic , în cadrul examenului de bacalaureat.

Dac un elev nu ob ine nota 5 la una din probe, el este declarat respins i pierde sesiunea respectiv de bacalaureat.

De num rul de elevi care sus in proba de Educa ie fizic , de performan ele lor (la ore i la examen), de note - depinde dac aceast disciplin va mai fi agreat de speciali tii din MECT, pentru a mai face parte din probele op ionale, la examenul de bacalaureat.

Catedra de Educa ie fizic de la G. .A. -Adjud ureaz candida ilor la examenul de bacalaureat, sesiunea iunie 2004 - MULT NOROC!

prof. **GABRIEL ILIE**

un elev “n c jit”

DIN DEZV LUIRILE UNUI DETECTIV DE COAL

Din toate cercet rile f cute de c tre detectivul **CERCETACUS SCOLERIUS CREDITUS**, rezult c coala e cel mai mare blestem aruncat pe capul tuturor elevilor, de la elevii Adam i Eva (t otu i, Încol citul era un prof tare în eleg tor, mai ales în ce prive te inuta elevilor: datorit lui s -a lansat moda Îmbrac - i Mijlocul cu Vi ... - “cât vi a de groas ”, doar...) i pân azi.

Acela i detectiv propune firma colii: DRACULA PARK sau SHARK, sau STARK, sau “STORK”... Aten ie la zilele anului , c nu sunt toate la fel! Nu vorbesc de Ziua Na ional , Cr ciun ori Pa te - nu: cele mai importante sunt 1 Martie i 8 Martie. Dac nu - i bagi în cap bine aceste date astronomice i apocaliptice - po i s te-alegi cu niscaiva “eclipse” prin catalog... “Aaa, matale n -ai avut bani nici de o floare (vezi, profesorul tot profesor, brava lui: folose te bine sinecdoca - **floare**, pentru pluralul divers : **flori i alte cele**...) - eu de ce te-a trece?” Logic , vezi? Logic de fier, ba chiar paradisiac : dai floarea, î i dau nota. Dac Adam i Eva I-ar fi dat ceva, o “floare”, lui Dumnezeu, st teau i azi la c ldurica Raiului. Nu s -au orientat, vezi? Ce i-e i cu orientarea asta: cum te orientezi, cum sim i ceva c ald, în catalog, sau în via a de toate zilele...

Dac nu te orientezi spre...s zicem, posteriorul cui trebuie, nu - i iei nici m car dreptul t u legal: carnetul de cecuri. Dac n -ai nas i limb lung , î i moare toat familia de foame: “Aaa, n -a i adus banii la fondul clasei? Buuuuun(a a, cu o armat de “u”, dup “b”), n -am s v semnez nici eu cecurile!” Adic , noi, la coal , facem ca la Templul lui Solomon, înainte s vin la cu gura mare i cu biciu ca pe spinarea zarafilor: noi, la coal , facem schimb de bani: îmi dai banul t u, î i dau banul...t u. Parc nu sun ceva prea bine - o s m -ntorc, când oi avea vreme...

P i, cum s te pui cu geniile astea de profi? Dac te iei dup ce zic ei despre ei (c ilal i martori i l ud tori le-au murit...), to i, la vremea lor, au fost **genii!** Când erau elevi, veneau cu TIR-ul la coal , s transporte recolta de 10! Nici un 9 - numai zece! Oricât plângeau profesorii profesorilor no tri: “Hai, m i Cutare, elev drag i bun i scump, te rog s ui i vreo cuno tin , ceva, s pot s v d i eu cum mai arat un 9!” - nimic, ei nu- i uitau nici o cuno tin , i le refuzau profesorilor lor, unii chiar afla i pe patul de moarte, ultima pl cere: s vad un 9! Nimic - crap cât dore ti, eu pe nou nu i -l ar t! Am zis!

Nu tiu cum se face, da' probabil c-au trecut ani mul i, mai o amnezie, mai tiu eu ce - c azi sunt mai pu in geniali. Mai spun chiar i câte-o prostie gogonat la or (da' gogonat tare, c plesne te i miroase...) - “Ce dac , eu sunt profesor, eu îmi pot permi te orice, chiar prostii-prostii !! - iar tu de-aia e ti elev, s m lauzi i s -mi cumperi t mâie i s m t mâiezi!” Doamne, ce t mâie mult le-a cump ra eu unora, numai s fie cazul - la cu...c delni a, cu... ti i voi, cu tot tacâmul...Fereasc -te Cel de Sus (nu la de la etaj, ci eful cel Mare) s te-apuci s tii mai mult ori mai bine ca domnu', sau ca doamna - i s -i spui

c ...vede i, v rog frumos, dar parc aici ar fi...”Ceee?(a a, cu trei de “e”), tu m corectezi pe mine? Mucosule, opincarule-m m ligarule- opârlanule, las' c - i ar t eu ie...te dai de tept, b i prostule?Î i dau eu ie drept i drept, Ioane!” - i ééé ... i ééé...or c ial mare, bre, nu a a...Scoate fum pe nas i pe urechi, mai ceva ca-n desenele animate...

Dom'le, detectivul sta celebru, **Cercetacus Scolerius Creditorius**, ne-a optit o chestie supercalifragilistic ... cic s facem jalb acolo, sus, la Pre edin ie, ori la gr sanii ia de la Parlament, s dea o lege - (auzi, d -te mai încoa, c ne aud mamu ii tia de profi, i Dracula ne -a luat! - pe mine m-a v zut ieri profa X cu prietenul la teras , deci, logic, m -ascult azi i-mi d not “subacvatic ” - a a, acum ian auzi ce-a zis s cerem) : o lege care s zic :”Interzis copiilor de liceu s mearg la coal , dac vor s promoveze - iar cine va înc lca asta, s devin coleg de celul cu Kurtul lui Treptow”... E tare, nu? De mâine m-apuc s -nv savant tare, b i, la Interenet - tii, n-am accesat suficient sit-ul la ... 69...

Acu, ine-m de mân - î i spun “adio, mam ”: Terminatorul de la catedr a deschis “foaia plângerii” - i uite-l cum ine-n mân “sabia pieirii” - de ce am fost noi pro ti i nu i-am cump rat , de l Martie, un stilou de la à la James Bond - cu cartu de retrotragere...

A consemnat “n cazurile”:eleva **SIMONA IVAN**(f r imunitate parlamentară ...)de la clasa a X -a C

cine sunt i ce vor, de fapt, masonii? (episodul 2)

(I)

ISTORIA MASONIC FABULOAS

Marele patriot, exemplarul cre tin i genialul medic român, dr.Nicolae Paulescu, descoperitorul insulinei, afirm :”Francmasoneria - care este minciuna întrupat - pune în mâinile neofi ilor s i c r i rituale, în care se poveste te c << originea ei se pierde în noaptea timpurilor>>. În real itate, primele loji masonice luar na tere în Englitera, pe la începutul veacului al XVII -lea.” (N.Paulescu, **Spitalul, Coranul, Talmudul, Cahalul,Francmasoneria**, ed. “Dasc lul”, Buc., 1913, pp. 225-226 - reed. Samizdat, Buc., 2000, p. 140) - conferin a din 12 mai 1913, de la spitalul “Betleem”, din Bucure ti). Nu ne îndoim c dr. N.Paulescu semnaleaz , aici, o diversiune major , dar i un complex al identit ii(derivat din cel al imposturii i luciferismului): Francmasoneria, care n-are istorie(ca i SUA...), î i f ure te una “mai lat decât toate”(cârpit de pe unde poate), pentru a impresiona, a covâr i, a teroriza, a descuraja - pe cei slabi de înger. i totu i, e bine s analiz m fenomenul, i în lumina afirma iilor proprii ale Francmsasoneriei. Doa r a a vom fi siguri c nu gre im în aprecierile finale.

Masonii pretind (Radu Com nescu-Emilian Dobrescu, **Istoria Francmasoneriei - 926-1960**, Ed. Tempus, Buc., 1992) c “primul mason a fost Adam, c ruia Marele Arhitect al Universului(Dumnezeu, în limbajul masonic) i-a transmis primele no iuni de geometrie”. Apoi, urmeaz un mit”fundamental”:LEGENDA LUI HIRAM. În num rul de fa , v propunem s asculta i vocea lui Wilhelm von Angeldsorf, ex-mason(“renegat”), cu o mare i autentic (se pare) erudi ie, în materie. El vorbe te(W.von Angeldsorf, **Conjura ia ilumina ilor i secretele moderne** , Samizdat, 2000, p. 13) de “dou coli de mistere sau de iluminare”, rivale, ap rute pe fondul disensiunilor spirituale dintre egiptenii antici, i reprezentantul

spiritual al poporului lui Israel - “eful” de coală esoteric , Moise (care “distruge complet ordinul [erudiilor hermetici] din Egipt”). Ar fi, după ex-masonul von Angelsdorf, o bătălie nu pentru libertatea “poporului ales”, cum se afirmă în ***Vechiul Testament*** - ci o bătălie strict doctrinară, între colile hermetice (păstrătoare de mistere divine) din Egipt, Babilonia și Asiria - și coala lui Moise-Aron (coala israeliților).

Pe acest fond de încordare spirituală - se petrece “un incident destul de ciudat, care a semnat confuzia în sânul colii cabalistice de mistere fondate de către Moise. Acest incident se referă la construcția Marelui Templu al lui Solomon, din Ierusalim” (op. cit, p. 13): uciderea lui Hiram -Abi, unul dintre cei trei de înalți ai secretelor supreme ale lumii antice. “Nici o ființă omenească nu a putut cunoaște toate cele 3 secrete la un loc ale colii de mistere a lui Moise: aceste 3 secrete, <<cele 3 cuvinte misterioase>> - nu erau cunoscute decât de către **regele Solomon**, de regele **Hiram din Tir** (Fenicia antică) și de **Hiram-Abi**, și el din Tir (francmasonii moderni îl numesc Fiul Văduvei)” (idem, p. 14). Să vedem ce s-a întâmplat: “Atunci când Hiram-Abi aproape își terminase treaba sa la Templu, 3 dintre frații inițiați de rang inferior au încercat să-l smulgă <<cuvântul misterios>>. În cursul interogatoriului, Hiram -Abi-fiul văduvei a fost asasinat în mod barbar. (...) Cei 3 au fost prinși și executați în același mod în care își găsisse moartea Hiram -Abi. Cu toate acestea, Templul n-a putut fi terminat, pentru că numai Abi cunoștea <<cuvântul>>, pierdut pentru vecie, prin uciderea sa.

(...) Cu toate acestea, înainte de moartea sa, Hiram -Abi concepușe o combinație de manuscrise care ar fi putut dezvălui secretul finisajelor Templului. După moartea sa, <<manuscrisele Templului>> au stat într-un loc secret pentru 5 secole. Ele au fost regăsite în cursul construcției unui al 2-lea templu al lui Solomon. Din păcate, au fost din nou pierdute, atunci când templul a fost distrus în anul 70 d.H. În cursul ultimelor 4 secole, manuscrisele au fost regăsite și traduse de către elita mistică modernă... **ILUMINAȚII**, care cunosc, în prezent, amplasarea coloanelor scobite ale Templului lui Solomon...cele care au fost numite **BOAZ și JAKIN**” (idem, p. 15).

Vom continua povestea(?) în numele viitorului nostru (e pus, mereu, sub semnul întrebării - întrebărilor...). Oricum, se pare că avem de-a face cu o luptă terestru-luciferică (adică, supranaturală și supranaturală), pentru **PUTEREA LUMEAȘI** (ceea ce Hristos numea “puterea cezară”) - luptă care nu se desfășoară între “iluminații mistici-luciferici tereștri” (Francmasoneria modernă își zice **VĂDUVA**... - **Văduva Războiului** toare a lui Hiram-Abi? Moștenitoarea a lui Hiram-Abi? este fiică, nepoată, soție, sau mamă străniului Hiram-Abi?), ci între cei cu mult mai puțin iluminare... - exemplu concret fiind G. A. - Adj. ...La posibilă revedere, vă spun, dorindu-vă pace în suflete,

prof. dr. **ADRIAN BOTEZ**

umor chinezesc (chinezul nu râde - surâde...)

O remiză cu ...cântec

Un om avea o părere prea bună despre sine, ca jucător de ah. Odată, însă, el pierduse trei partide la rând. Întâlnindu-l a doua zi, un prieten îl întrebă:

-Câte partide ai jucat ieri?

-Treis.

-Cu ce rezultat?

-Pe îndeplinire vezi. N-am câștigat prima partidă, iar adversarul meu n-a pierdut-o pe a doua. Când

priveai cea de-a treia partidă, n-am terminat-o: eu i-am cerut să consimim asupra unei remize, dar el a refuzat...

Ceai de împrumut

Un om, care își rugase musafirul să rămână la o ceașcă de ceai, îi trimise, pe ascuns, servitorul să împrumute câteva frunze de ceai de la vecinul său. Puse, apoi, apa la fiert - și a tept întoarcerea servitorului.

Când aceasta începu să fiarbă în oală, gazda fu nevoită să-și mai îmbroșteze teze cu niște apăsări.

În scurtă vreme, oala clocoti din nou, așa că bietul om fu nevoit să mai toarne ceva apă rece.

Povestea se repetă de mai multe ori, până când caza noul se umplu de apă clocotită, dar servitorul întârziase să apară cu ceaiul de la vecin.

V zându-l în încurc tur , nevasta îi suger , nu f r o anumit viclenie:
-Din moment ce zici c acest domn î i este prieten apropiat, ai putea mai degrab s -l invi i s fac o
baie.

Dac vei fi întrebat...

Un om, , care urma s plece departe pentru cât va vreme, îi porunci fiului s u:
-Dac cineva întreab de mine, po i s -i spui c tat l t u a trebuit s plece pentru pu in timp, spre a
rezolva o chestiune neînsemnat . Nu uita legile ospe iei, poftete-l pe om în untru i ofer -l o cea c de ceai.
tiindu- i fiul cam n tâng, de team c ar uita instruc iunile date, tat l le scris pe un bile el i i -l
d du acestuia, care îl vârâ în mâneca robei.
Din când în când, dup plecarea tat lui, fiul scotea biletul afar i -l recitea.
Trecur astfel trei zile, f r s vin careva s întrebe de tat l s u. Crezând c n -o s le mai treac
nimeni pragul casei i c , deci, nu va mai avea nevoie de instruc iuni, b iatul arunc bile elu l în foc.
În cea de-a patra zi, pic , totu i, un musafir.
-Unde i-e tat l? - întreab musafirul.
B iatul î i vârâ imediat mâna în mâneca robei i c ut bile elul. Scotoci ce scotoci, dar nu -l putu
g si. Atunci, strig , tulburat:
-Nu mai e!
Surprins, musafirul întreab :
-Nu mai este? Vai, când s-a întâmplat?
-L-am ars asear !

Binele de pe t râmul cel lalt

Destituit din func ie, Ye Heng se întoarse în inutul s u natal. De inim rea, c zu bolnav. Prietenilor
care veneau s -l vad , el le repeta:
-Vai! Am s mor, am s mor, i-mi pare r u c nu tiu cum stau lucrurile pe lumea cealalt .
-Lucrurile stau foarte bine pe lumea cealalt - îi r spurse, politicos, unul dintre oaspe i.
-De unde tii? - se îndoi Ye.
-De vreme ce nici unul, din cei care au plecat acolo, nu s-a întors, trebuie s fie bine pe cel lalt
t râm.

La aceste vorbe, bolnavul i oaspe ii izbucnir în hohote de râs.

Longevitate

Pe vremea când renumitul Pu Zhuanzheng îndeplinea func ia de prefect în jude ul Huangzhou, s -a
întâmplat ca un vr jitor s -i cear audien . De i trecut de nou zeci de ani, vr jitorul avea obrazul buc lat, ca
al unui prunc. Prefectul îl admir îndelung pe b trân, apoi îl întreab în ce const secretul vie ii sale lungi i
prospere.

-Nu-i nici un secret - r spurse b trânul. Nu exist nici un tabu[interdic ie], ca la al i vr jitori.
Metoda mea este simpl i u or de urmat: Feri i -v de femei, asta-i tot.

Prefectul cuget profund i r spurse:

-În acest caz, ce rost mai are s tr ie ti o sut de ani?

Când un om serios spune nu

Pentru a sc pa s nu fie b tut de muier, b rbatul se ascunse sub pat. Dar muierea strig la el:

-Ie i afar ! Repede!

-Nu, nu ies! - r spurse b rbatul.

-Ie i, am zis! - se înfurie i mai mult muierea.

-Nu ies! - r spurse hot râb b rbatul. i nu mai insista! Când un om serios spune nu, nu r mâne!

Vârsta ascuns

Un om se însur cu o femeie care nu mai era tân r . În patul nup ial, b g de seam c fa a ei era
br zdât de zbârcituri.

-Câ i ani ai? - î i întreab el mireasa.

-Patruzeci i cinci sau ase - veni repede r spunsul.

-Dar pe certificatul de c s torie scrie c ai numai treizeci i opt. Dup mine, drept s - i spun, ai mai
mult de patruzeci i cinci sau ase. Spune-mi adev rul!

-P i, adev rul e c am cincizeci i patru.

De i so ul continu s insiste, femeia continu i ea s sus in c nu are mai mult de cincizeci i
patru de ani.

Chinuit de b nuial , mirele era gata s se lase totu i p guba , când îi veni în minte o idee.

-M duc s acop r lada cu sare, altfel v in obolanii i-o m nânc pe toat - zise el.

-Ce glum ! - exclam femeia. De aizeci i opt de ani de când sunt pe lume, n -am auzit niciodat de obolani s m nance sare!

Vin acru

Bând vin la o cârcium , un om se plânse c este cam acru. Faptul îl înfurie atât de mult pe cârciumar, încât îl ag pe bietul om de o grind .

În acel moment, într în cârcium un alt client. Îl întreb cu ce gre ise omul acela, de merita s fie atât de aspru pedepsit.

-Vinul pe care îl vând eu este de o calitate excelent - explic cârciumarul. Dar acest individ sus ine c-ar fi acru. Am dreptate s -l pedepsesc?

-Ei bine - zise clientul - las -m s -i gust i eu vinul i s v d dac e acru sau nu.

Drept care i se d du clientului un pahar cu vin. Acesta îl aduimec , gustându-l înceti or. La sfâr it, îi zise cârciumarului:

-D -l jos pe omul acela... i aga -m pe mine în locul lui!

Cârciumarul p c lit de ploaie

Doi oameni beau într-o cârcium . Dup ce terminar ultima sticl , continuau s stea acolo, sporov ind vrute i nevrute, f r nici cel mai mic semn c-ar dori s plece.

Fiind obosit, cârciumarul se pref cu c se uit îngrijorat la cer, exclamând:

-Vai, arat a ploaie!

Auzind aceasta, cei doi replicar :

-De vreme ce are s plou , mai bine a tept m pân se face senin.

Dup un timp, cârciumarul exclam din nou:

-A trecut ploaia!

-Atunci - conchiser cei doi - din moment ce-a trecut ploaia, nu mai este nici o grab s plec m.

Boala c rturarului s rac

Un c rturar s rac avea o singur hain , i aia nec pt u it . Ori de câte ori o sp la, era nevoit s stea în pat, deoarece nu avea alt schimb.

Într-o zi trecu prin dreptul casei lui un musafir.

-Unde i-e tat l? - îl întreb acesta pe fiul c rturarului.

-În pat - r spuse b iatul.

-Ce s-a întâmplat? Este bolnav?

-Vai, nu! - r spuse b iatul. Tocmai i-a sp lat haina!

Musafirul îl privi nedumerit, vru s mai întrebe ceva, dar socoti c este mai în elept s - i vad de drum.

Soarele, luna i lemnele de foc

Un om se l uda cu averea sa fabuloas , în fa a unui musafir.

-Nu duc lips de nimic în casa mea - îi spunea el.

i, ridicând dou degete, continu :

-Cu excep ia soarelui i a lunii de pe cer.

Abia rosti, îns , aceste cuvinte, c servitorul într în camer i zise:

-St pâne, nu mai sunt lemne de foc în magazie.

Auzind aceasta, l ud rosul ridic în grab al treilea deget, precizând:

-Cu excep ia soarelui, a lunii i a lemnelor de foc!

Oaspetele se gr bi s plece, pentru a nu fi pus în situa ia de -a asista i la ridicarea celorlalte degete: al patrulea, al cincilea...

(Selec ie din Wang Liqi, *Antologia povestirilor hazlii chineze din toate epocile* , Shanghai-Bucure ti, 1981, trad. Xu Wende, Lia-Maria Andrei i Ion Andrei)

po ta redac iei

BO TEOG MIHAI, clasa a IX-a A, G. .A.: Am f cut mari eforturi pentru a alege i culege, din mormanul de banalit i, 2-3 scipiri - i s încropesc o poezie credibil . Nu lenevi. Cite te foarte mult, scrie

mult(i rupe-taie enorm, din ce scrii). Altfel, te voi da pe mâna cenacli tilor, care, în edin a din 3 0 martie, i-au cam desfiin at textele. Vino i tu, la edin a viitoare, ca s nu mai fii “bârfit” în lips .

CRACEA ANA MARIA, clasa a XII-a, Liceul “Emil Botta”: Poncife, banalit i, “pre(ten) iozit i”gratuite(ex. pseudo-poemul **Ra...**) - trecute sub numele de “poezie. Sub forme faraonice - se chircesc con inuturi derizorii. i ortografia e cam...labil . Voind s fii sarcastic , violent i caustic - nu reu e ti decât s te pr bu e ti în vulgaritate brutal . Cite te mult , foarte mult poezie mare, bun , adev rat (dac , într-adev r, i-e drag poezia, cum afirmi). i, poate, cândva, se va trezi i în tine Duhul Sfânt al Poeziei Adev rate...

ENACHE ANA MARIA, anul II C, G. .A.: Tu scrii ceea ce se numea, înainte de 1989, “folclor nou”. Or, această categorie este o **stru oc mil** : folclorul ori este tradi ionalist, p strând comori spirituale anonime etno-artistice vechi , ori nu e deloc. Nu ne apuc m noi, acum, s -o facem pe madam-lady “Myorytza”...Dar, re ine: nu- i lipse te **sensibilitatea** - deci, caut i încearc i exprim - i-o altfel decât prin versul pseudo-popular.

GABOR IONELA, clasa a XII-a D, G. .A.: Nu putem publica, deocamdat , nimic din ceea ce ne -ai trimis. Prea mult prozaism, dat drept poezie sadea. Cu o imagine -dou (cvasi)interesante(ex.: “stelele ca l mpi”), nu se face prim var . Mai încearc , dar “taie în carne vie”, esen ializeaz - nu l b r a, nu l l i sentimentele i tr irile i imaginile.

MORO ANU CRISTINA, clasa a IX-a A: Las , te rog, bocetele de manele - i întoarce-te la poezia autentic , din primul semestru!!!

SOFRONE ANA MARIA, clasa a IX-a B, G. .A.: Din p cate, te-ai culcat(mult prea devreme) pe laurii victoriei. Dac vrei “s faci purici”în literatur , trebuie s munce ti ca o sclav , la text. Munce te, munce te, munce te. **Arti tii autentici nu-s f cu i din aluatul comodit ii - ci din suferin ele Golgotei.**

PÂRIAL RAMONA, clasa a XII.a A: Dup stâng cia scrisului, se vede c te -ai l sat de multi or de “meserie”. Reapuc -te de treab , cu h rnicie i cu spor!

Din p cate, unii dintre voi, cei care da i sau trimite i materiale prin al ii - nu în elege i c nu v putem publica ... anonim: **Scrie i-v , fra ilor i surorilor întru breasl , NUMELE, pe fiecare foaie a crea iilor voastre!!!** De aceea, prefer m, la redac ie, **caietele** cu poezie-proz - i **toler m**, de nevoie (dar cu riscul anonimiz rii) foile volante, “biletele poetice”etc. Spor la treab - i nu uita i de munca la cenaclu!Loc iitorul- ef al meu este **Bort Diana**, de la clasa a X-a C, adjunct de loc iitor- ef este **Moscu Mihaela** , de la clasa a IX-a B.

ION Z. BARD

Editor: GRUPUL COLAR AGRICOL-ADJUD

Redactor coordonator: prof. dr. **ADRIAN BOTEZ**;

Colectivul redac ional: prof. **C T LIN MOCANU**;

preot. prof. **ION MUNTEANU**;

prof. **ILIE GABRIEL**;

elevi: **VIOLETA ANTON**(clasa a XI-a A);

ALINA BALAN (clasa a IX-a B);

DIANA BORT (clasa a XI-a C);

IULIANA GHINI (clasa a XI-a C);

VERONICA HUMINIUC(clasa a XI-a D);

SIMONA IVAN(clasa a X-a C);

MIHAELA MOSCU(clasa a IX-a B);

ELENA GABRIELA RUSU(clasa a XI-a C);

FLORIN BÂRA(clasa a XI-a A);

SILVIU BOBEIC (clasa a XI-a B);

ION MIH IL (clasa a XI-a A).

Grafica:**VIOLETA ANTON**(clasa a XI-a A), **SILVIU BOBEIC** (clasa a XI-a B), **MARIUS BUC TARU**(clasa a XI-a A);

Redactare computerizat : prof. dr. **ADRIAN BOTEZ**.

Tehnoredactare și scanare: prof. **VIOREL BURUIAN** .

Adresa redacției: Ajud, str. Republicii, nr. 107, etajul I, camera1; tel 640.681

Preț: 20.000 lei